

Prognóza vývoja ekonomiky SR na roky 2021 – 2024

Eduard Hagara

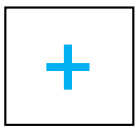
I Aktuálna prognóza MF SR

- 1) Zhrnutie prognózy, zmeny a riziká
- 2) Predpoklady v zahraničnom dopyte
- 3) Predpoklady v domácej ekonomike
- 4) Prognóza vývoja ekonomiky a rozdiely oproti predchádzajúcej prognóze
- 5) Rizikový scenár tvrdého lockdownu

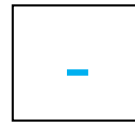
I Zhrnutie prognózy

- HDP Slovenska pod vplyvom tretej vlny stúpne v roku 2021 o 3,7 %
  - Uvoľnenie opatrení po druhej vlne sa pretavilo do vyššej spotreby už v druhom štvrťroku, avšak pozitívne riziká z rýchlejšieho mŕňania úspor sa v treťom štvrťroku nenaplnili.
  - Nedostatok vstupov sa prejavuje vo výpadkoch v priemyselnej výrobe a v rastúcich cenách výroby a už aj spotreby.
  - Výsledkom je pomalší rast reálneho HDP, ale zároveň bude pokračovať rast nominálnych základní daní
  - Pandemická situácia sa zhoršuje a tretia vlna spomalí v 4Q dynamiku ekonomiky a oddiali oživenie trhu práce
- V roku 2022 ekonomika stúpne o 4,2 %
  - Zrýchľujúca inflácia bude tmiť rast reálnych príjmov a spotreby. Nominálna dynamika ekonomiky však bude vysoká.
  - Ekonomiku budú podporovať zdroje z EÚ.
  - Pandemická pomoc z roku 2021 vyprší, čo bude dynamiku rastu HDP zmierňovať

Riziká prognózy

- ✓ **Rýchlejšie rozpúšťanie pandemických úspor domácností**

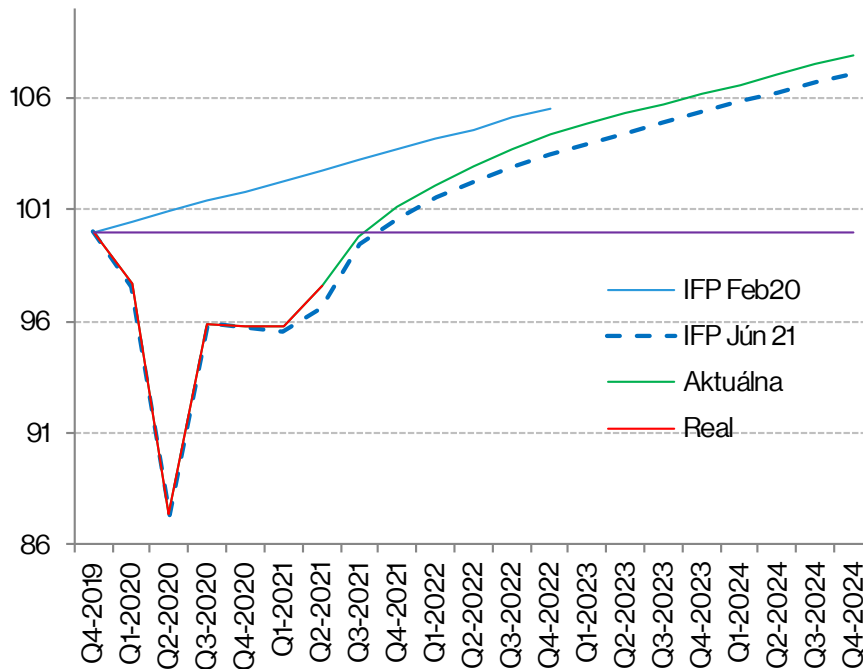
- ✓ **Potreba 3. lockdownu na Slovensku v 2H 2021**
- ✓ **Nedostatok súčiastok bude spôsobovať výpadky v priemysle po dlhšiu dobu**

I Predpoklady v zahraničnom dopyte

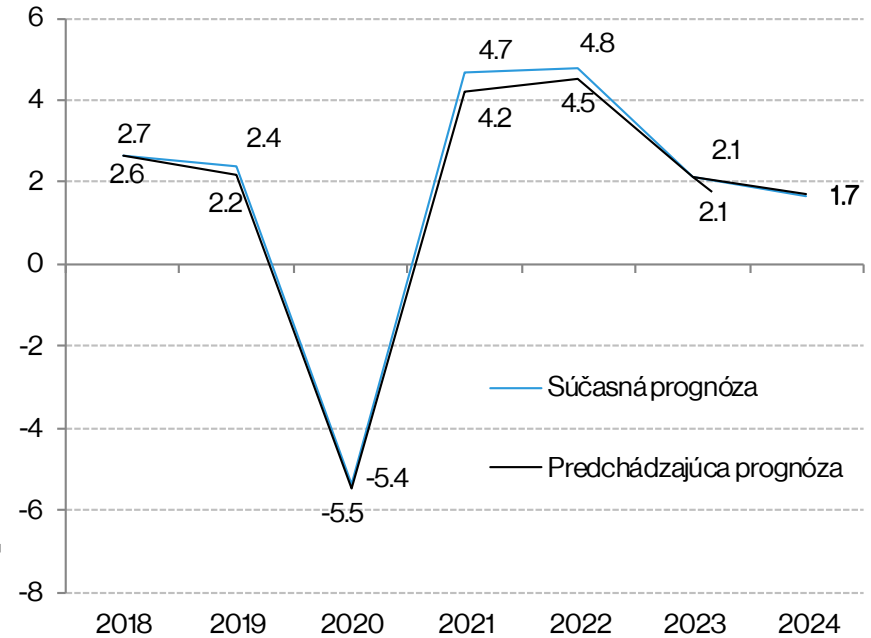
- Prognóza zahraničného dopytu vychádza z prognózy FocusEconomics
  - 2Q 2021 u našich partnerov v eurozóne aj vo V3 (s výnimkou Česka) prekonal očakávania
  - Uvoľnenie opatrení, silný dopyt a letná sezóna stimulujúca služby sú faktormi rastu v 3Q 2021
  - Spomalenie koncom roka spôsobené treťou vlnou a obmedzením ponuky sa premietne v raste v roku 2022
  - Ekonomické dôsledky tretej vlny by však mali byť vďaka zaočkovaniu miernejšie, prispieje aj čerpanie z RRP
- Neistota a riziká ohľadom vývoja pandémie však pretrvávajú

HDP obchodných partnerov vyzerá optimistickejšie

Prognóza úrovni (WEA + V3)

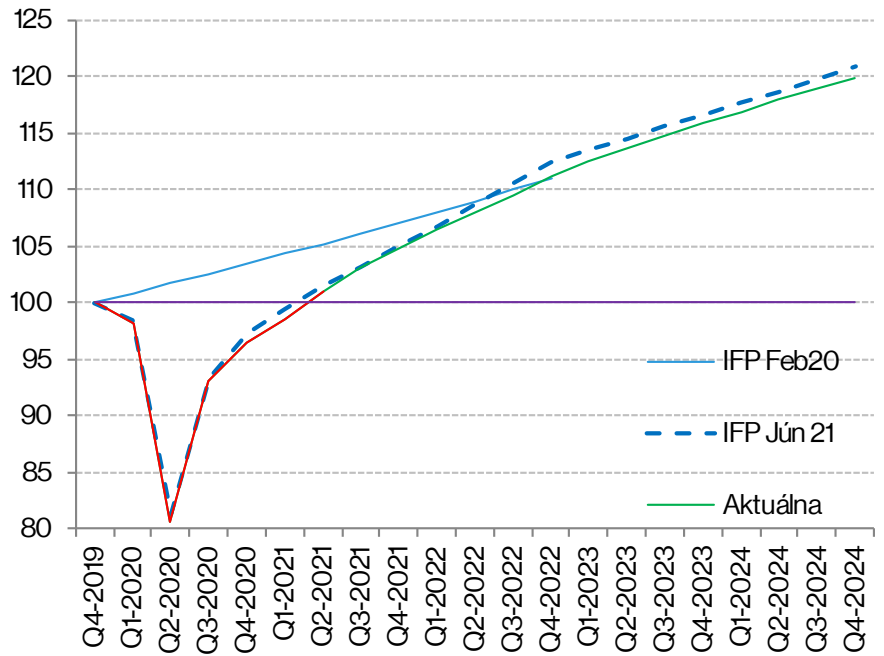
Prognóza na rastoch (WEA + V3, YoY)

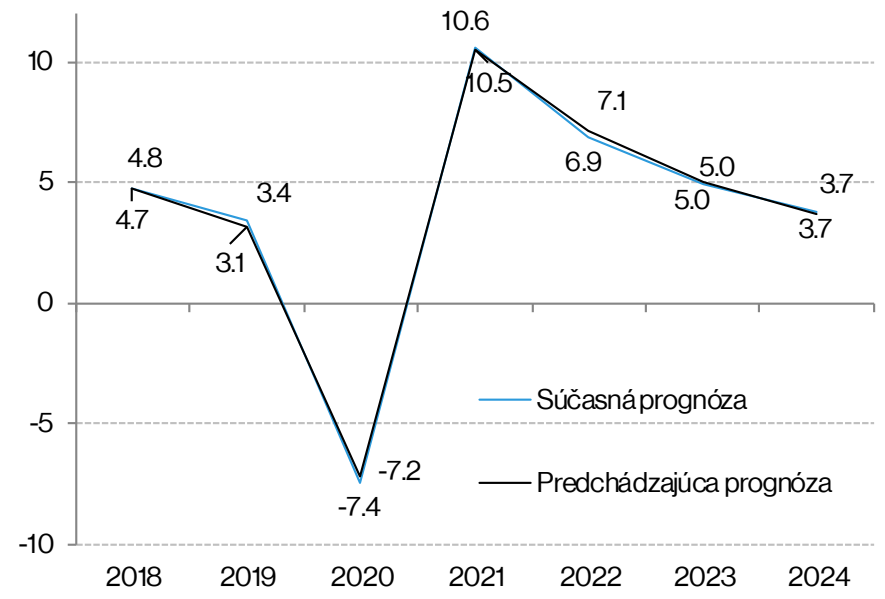
- Prognóza zahraničného dopytu vychádza z prognózy FocusEconomics

Importy obchodných partnerov bez zmien

Prognóza na leveloch (WEA + V3)

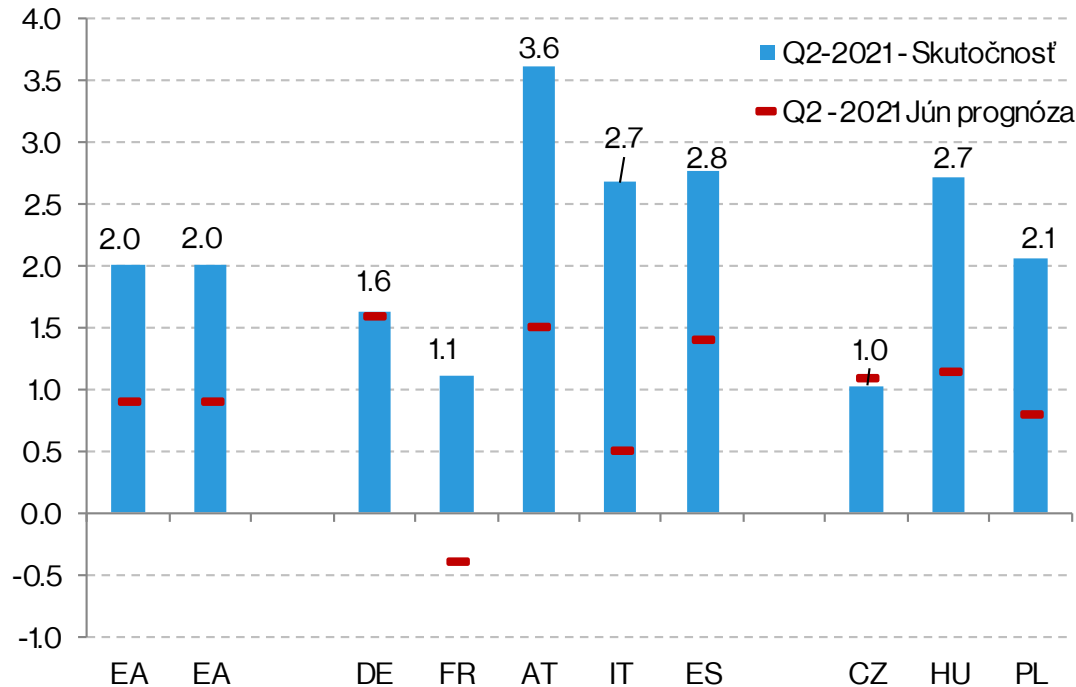

Prognóza na rastoch (WEA + V3, YoY)

- 2021 – import sa zotavil vďaka globálnemu dopytu – rast potiahla najmä V3
- Obmedzenie vstupov spomalí dopyt zahraničných partnerov na prelome rokov, stále je však silný aj vďaka RRP

I Priaznivejší výsledok v eurozóne aj vo V3 v Q2 2021

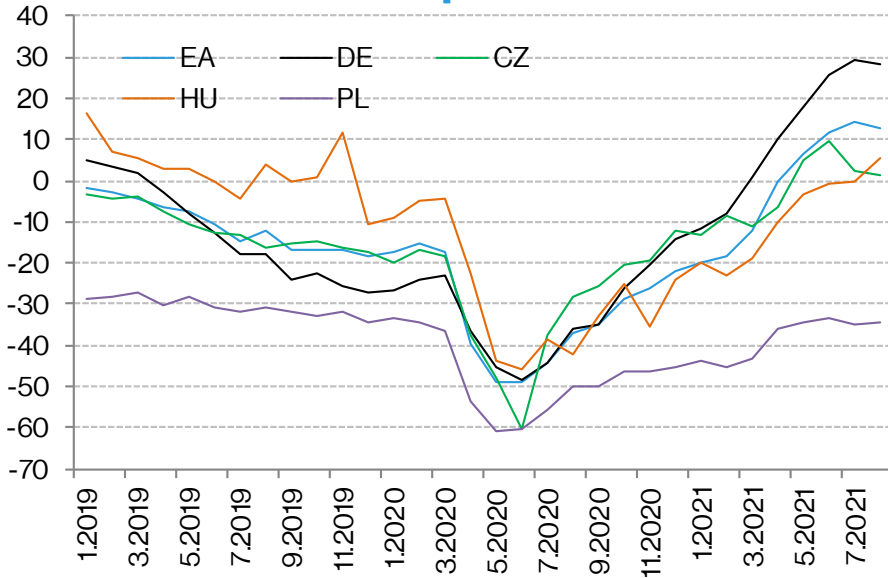
Zdroj: Eurostat, EK, IFP

- 1Q 2021 – revízia údajov (DE, FR nadol) (IT, EA nahor)
- 2Q 2021 – Eurozónu potiahlo FR, AR, IT, ES, kým Nemecko rástlo podľa očakávaní
- Krajiny V3 (s výnimkou CZ) prekvapili pozitívne

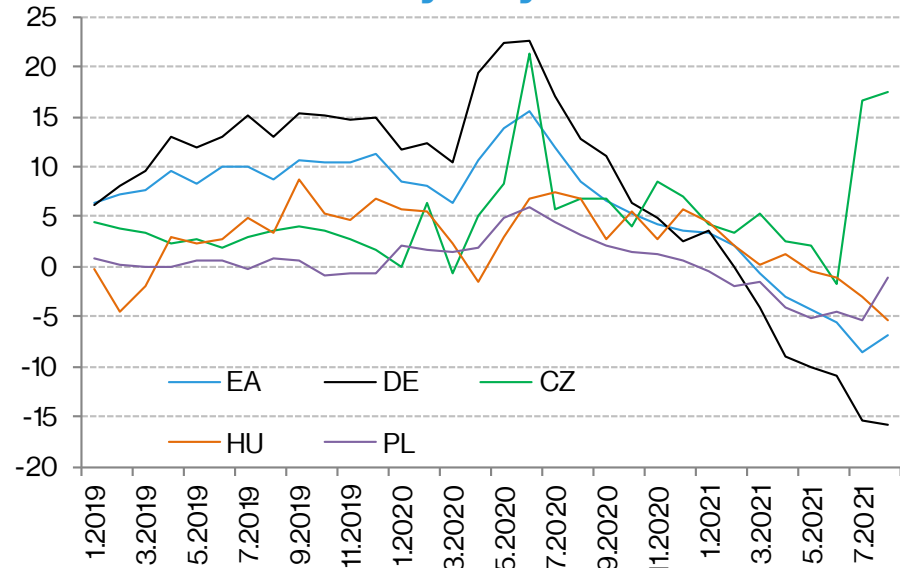

Ponuka vo výrobe nestačí uspokojiť silný dopyt

Objednávky v priemysle sa podľa ESI kopia...

...čo sa však nepremieta do dokončených výrobkov

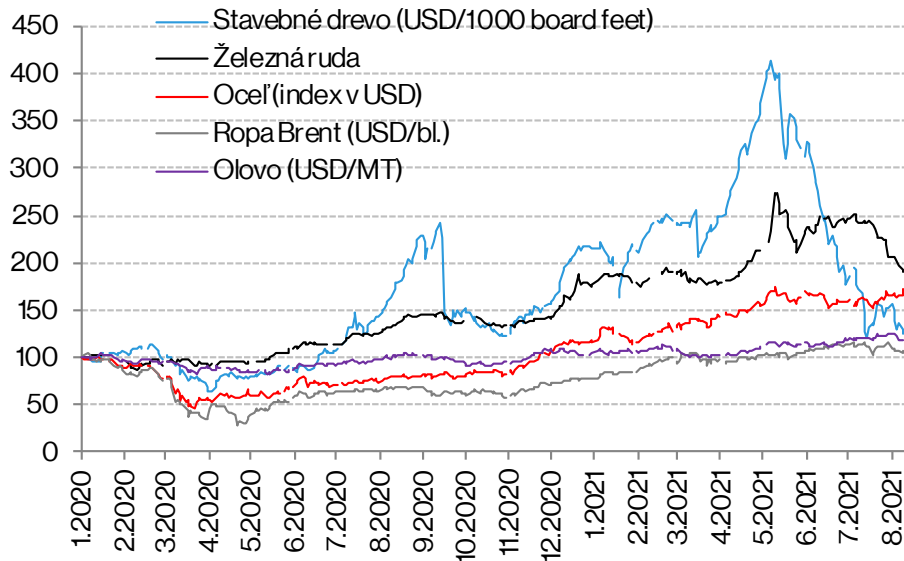
Zdroj: EK, IFP

- Dopyt po produktoch priemyselnej výroby je silný
- Podniky však nevedia pre nedostatok súčiastok výroby dokončiť
- Prevalha dopytu nad ponukou ovplyvňuje výrobu, sentiment, očakávania aj ceny
- Do predikcií rastu našich obchodných partnerov sa nesúlad dopytu a ponuky nepreniesol

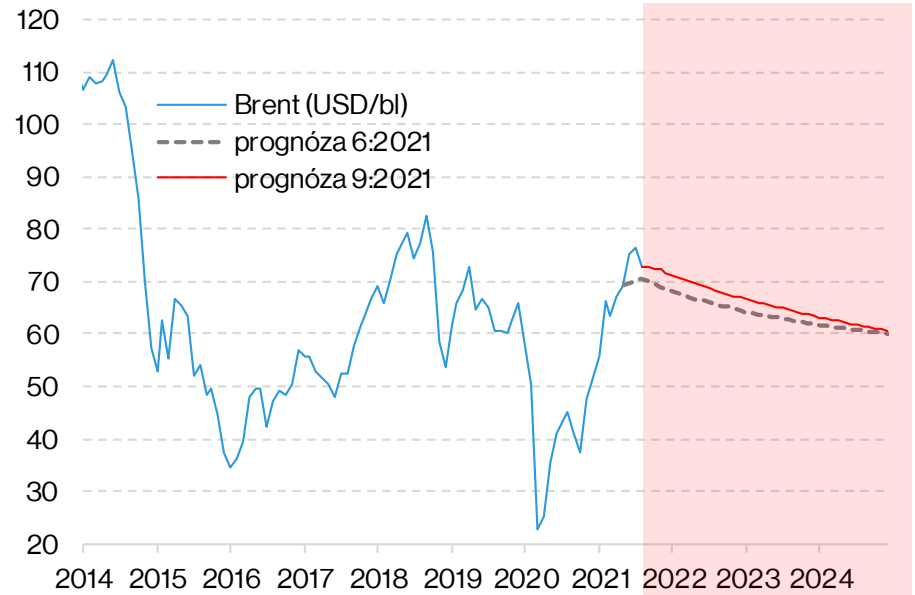

Výsledkom sú rastúce ceny komodít

Ceny komodít sú navýšené

Zvyšujeme prognózu ceny ropy

Zdroj: Bloomberg, IFP

- Ceny vstupných materiálov sú pod tlakom, keď ponuka nestíha za oživeným globálnym dopytom
- Cena ropy opäť vzrástla, očakáva sa jej pokles k 60 USD/bl.

I Predpoklady v domácej ekonomike

- Vplyv tretej vlny pandémie zapracovaný v prognóze
- Vplyv tretej vlny bude vďaka očkovaniu miernejší v porovnaní s 4Q 2020 (približne tretinový v porovnaní s Q2 2020 resp. Q1 2021), avšak v základnej prognóze nepredpokladáme plný celoslovenský lockdown
  - Predpoklady o pandemickej situácii konzultované s IZA
  - Tretia vlna povedie k sprísneniu opatrení cez covid-automat na úrovni okresov (na vrchole vlny bude priemerný automat blízko stupňa 4)
- Výpadky vstupov v priemysle budú priamo ovplyvňovať export do konca roka a nepriamo budú cez vyššiu infláciu brzdiť rast ekonomiky aj v budúcom roku

I Predpoklady v domácej ekonomike

- V prognóze zohľadnený predpoklad nižšej alokácie zdrojov z RRP na základe porovnávania vývoja v 2020 a 2021 v jednotlivých krajinách EÚ
- Zohľadňujeme, že RRP pozitívne ovplyvní aj celkovú produktivitu faktorov v ekonomike (nielen kapitál a prácu)

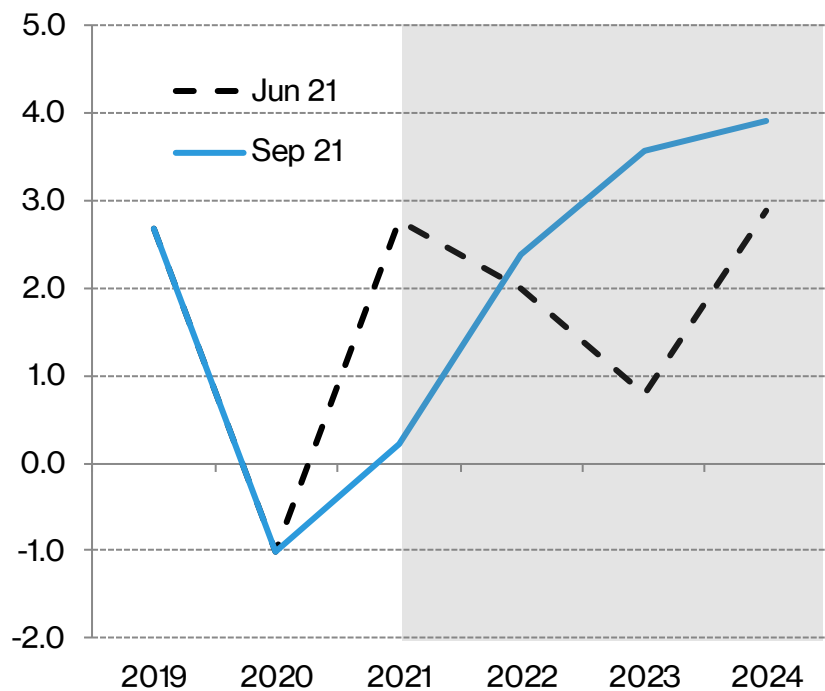

REÁLNA EKONOMIKA

I Spotreba v 2021 pod tlakom 3. vlny

Reálny rast

2019			2020			2021			2022			2023			2024		
Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ
2.7	2.7	0.0	-1.0	-1.0	0.0	2.8	0.2	-2.6	2.0	2.4	0.4	0.8	3.6	2.8	2.9	3.9	1.0

Rok 2021

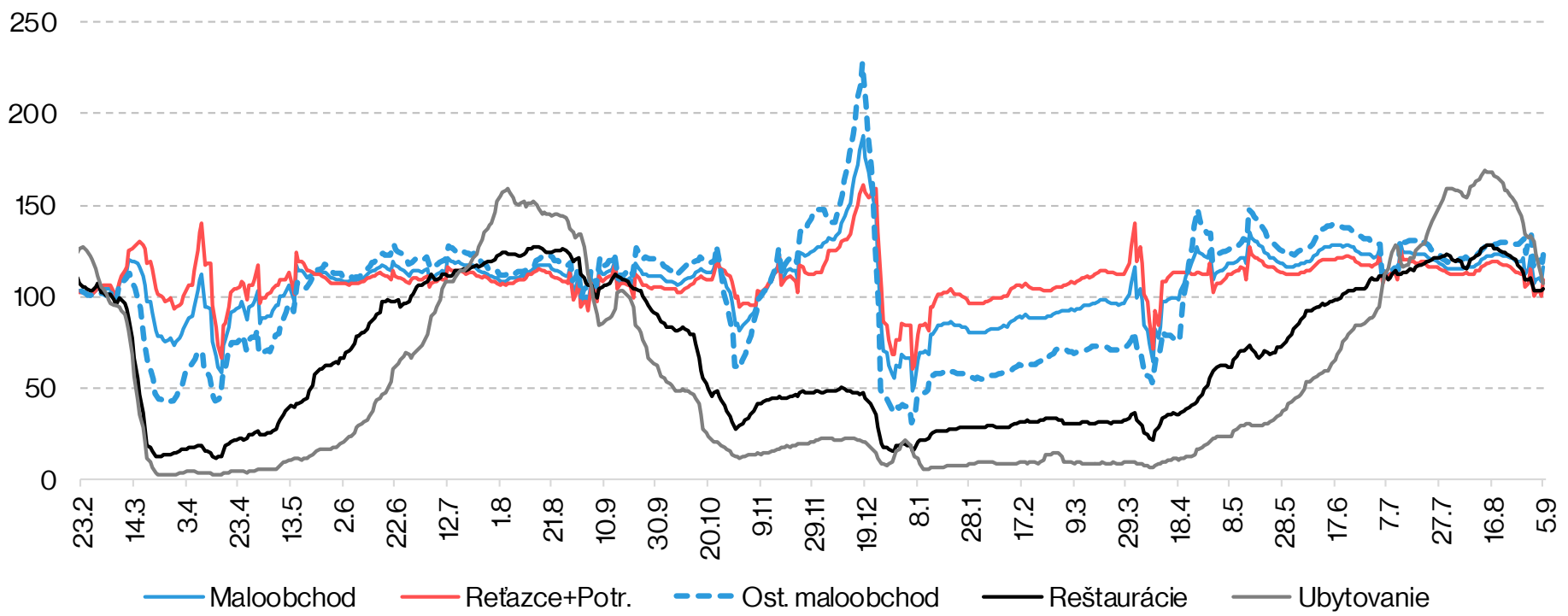
- Po oživení v Q2 príde v Q4 3. vlna a stláčať bude reálnu spotrebu aj inflácia

Rok 2022 a 2023

- Oživenie spotreby po odznení krízy

Tržby z eKasy stúpili už v Q2 a v 3Q už zvolňili

Tržby eKasa podľa sektorov (100 = 11.02.2020)

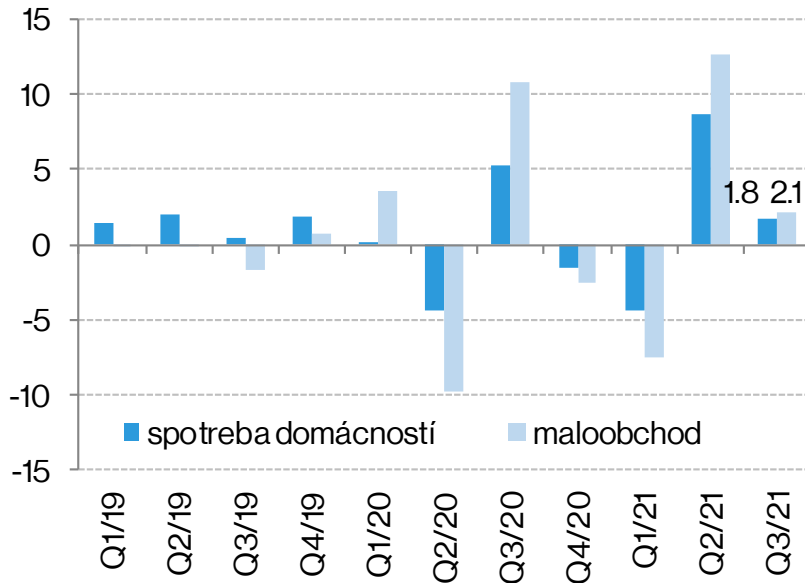

Zdroj: eKasa, IFP

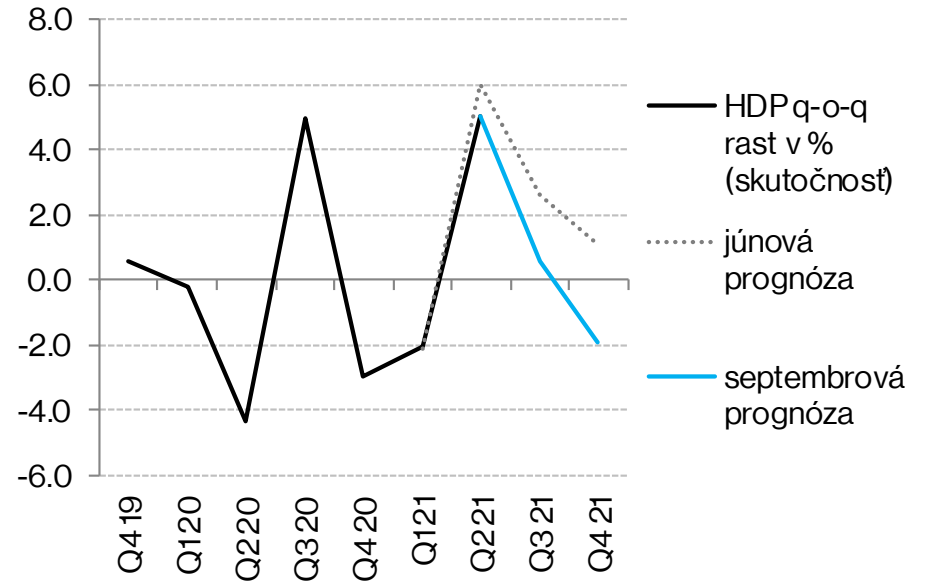
- Maloobchod dobehol pokles z druhej vlny už v Q2 a v Q3 už zvolňil
- Tržbám v ubytovaní prekonal aj úrovne z minulého roka, reštaurácie boli na tom podobne ako minulé leto

Spotreba v Q3 porastie voľnejšie

Nominálne tržby a spotreba (qoq)

Prognóza reálnej súkromnej spotreby (qoq)

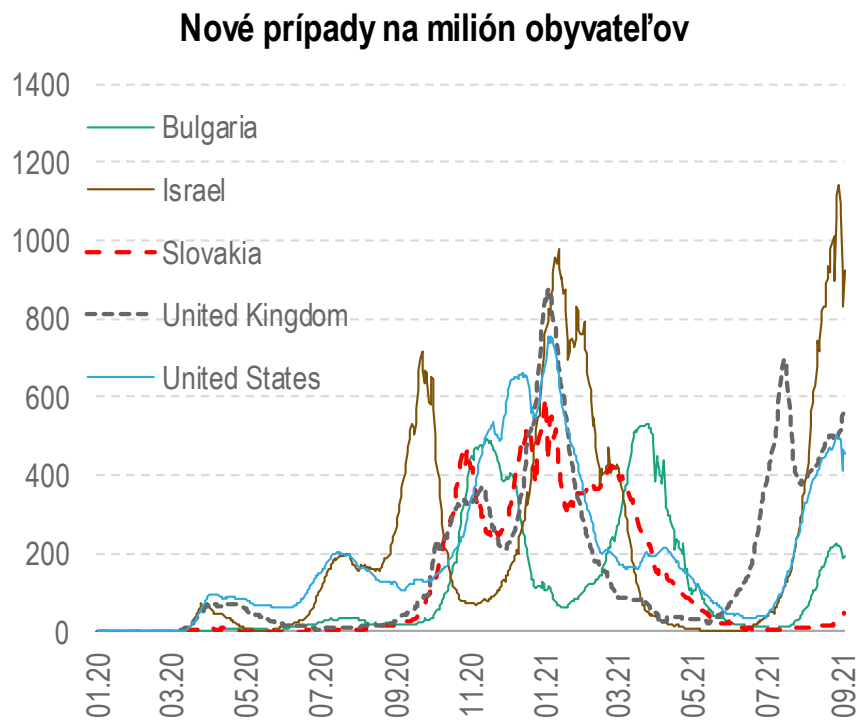

- Podľa eKasy sa maloobchodné tržby počas leta držali nad predkrízovou úrovňou a v treťom kvartáli by tak nominálna spotreba domácností mohla vzrásť o 1,8 %
- Kvôli rýchlejšej inflácii očakávame reálny rast na úrovni 0,6 %

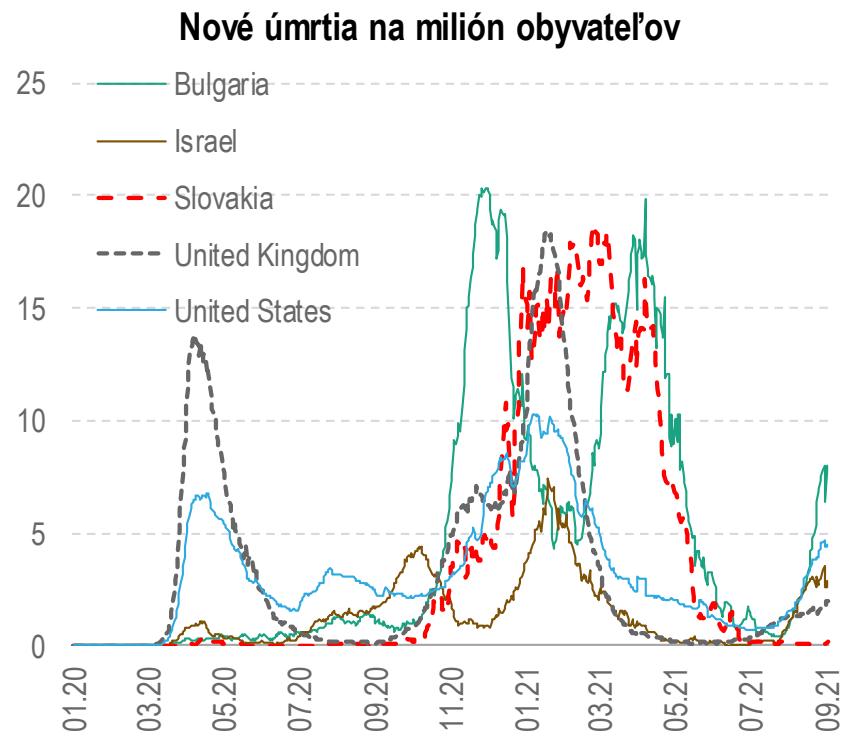

Delta variant je rizikom: Izrael prekonal vrchol 2. vlny

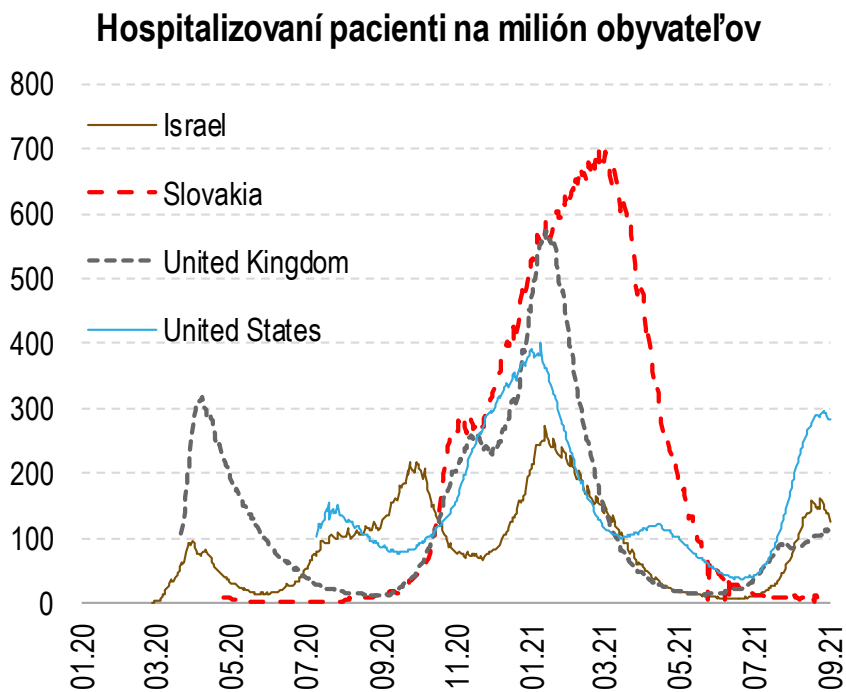
Zdroj: OWID

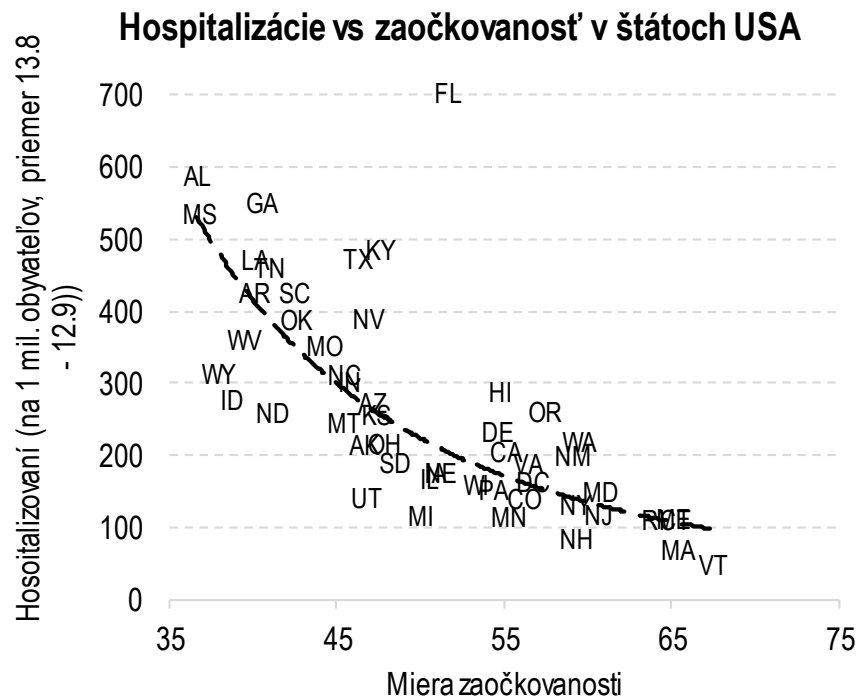
Zdroj: OWID

- 3. vlna spôsobuje v Izraeli problémy napriek vysokej miere zaočkovanosti
- Od augusta podávajú 3. dávky vysokým tempom v snahe zabrániť ekonomickým stratám

V USA sa plnia nemocnice

Zdroj: OWID

- USA je v počte hospitalizovaných pacientov na 72% vrcholu 2. vlny
- Plné nemocnice prevažne v málo zaočkovaných štátoch

V 3. vlne miernejšie opatrenia

Stupne covid automatu na vrchole 3. vlny

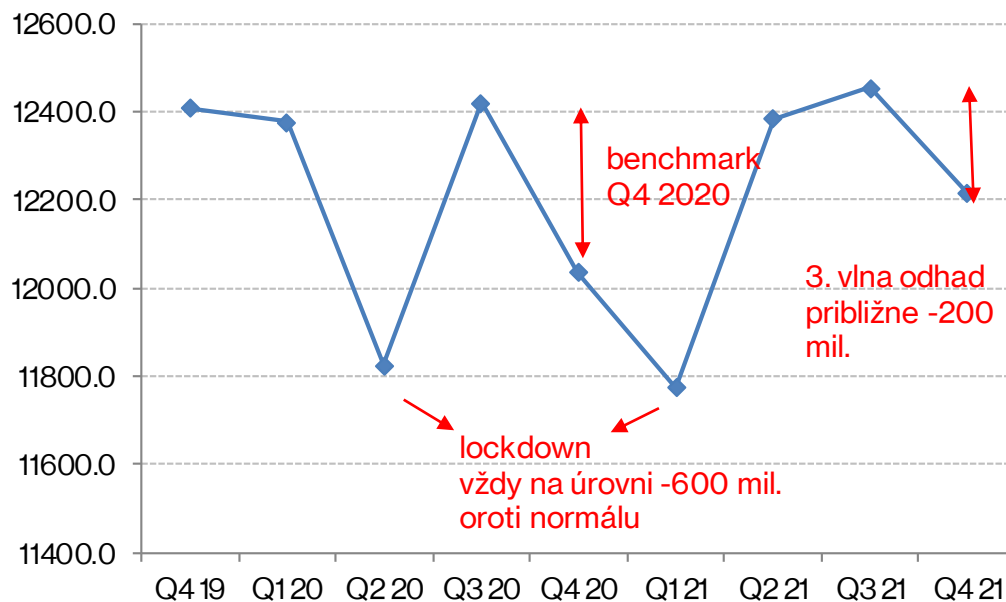
BR	RA	BN	KE	PK	SI
DT	RS	BB	KA	PN	SV
GL	SO	BS	LV	PP	TO
KK	SN	BJ	LE	PB	TN
KS	SL	BY	LM	PO	TT
KM	SP	CA	MA	PU	VK
LC	SK	DK	MT	RV	ZC
ML	TV	GA	MY	RK	ZH
MI	TR	HC	NR	SB	ZA
NO	TS	HE	NM	SA	ZV
PT	VT	IL	NZ	SC	BA
PD	ZM	KN	PE	SE	DS

Zdroj: IZA

- Počas jesene sa covid automat bude v priemere pohybovať medzi 3. a 4. stupňom varovania
- Obchody a služby bez výrazných obmedzení, reštaurácie a ubytovanie voľnejší režim pre zaočkovaných a OTP
- Vplyv na spotrebu preto bude zhruba tretinový oproti 2. vlne na jar
- Na vrchole 3. vlny (koniec októbra) 24 čiernych a 46 bordových okresov
- Pacienti z čiernych okresov budú prevážaní do menej vyťažенých nemocníc, čo môže zvyšovať tlak na zavedenie lockdownu aj v zaočkovanejších regiónoch

Spotreba v 3. vlně s miernejšími stratami ako v minulosti

Spotreba domácností (s.c.)

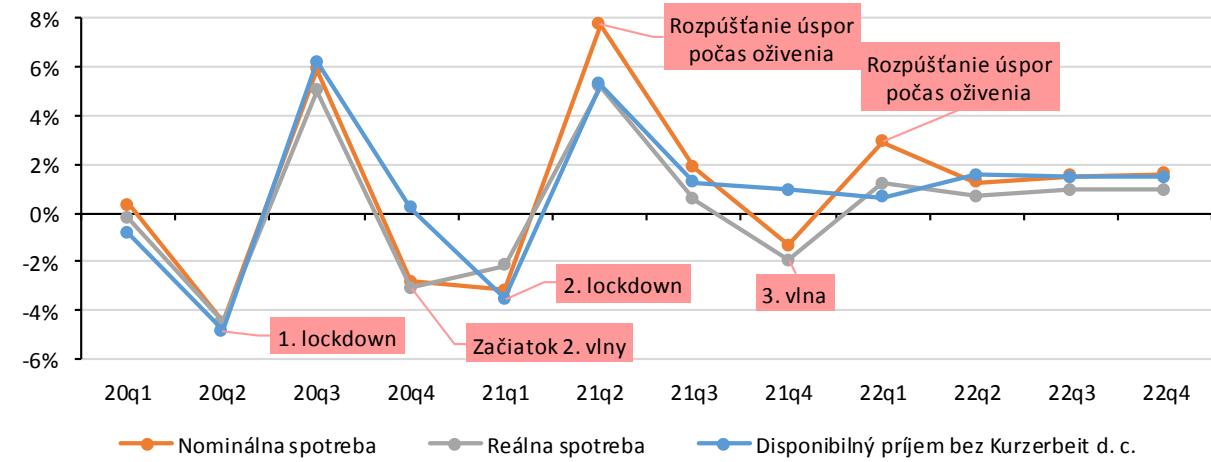
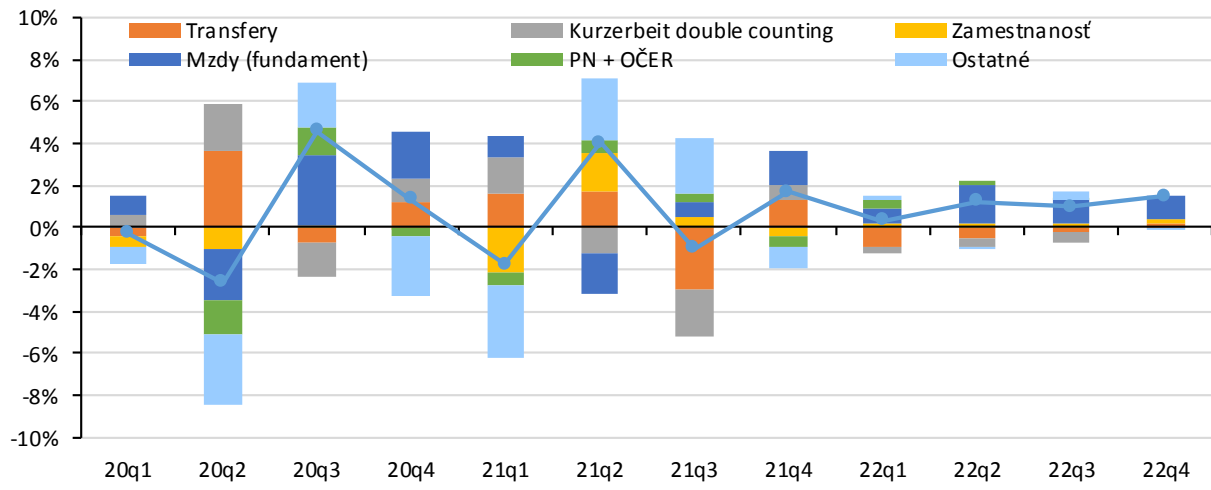

Zdroj: ŠÚ SR, IFP

- Benchmarkom pre vplyv 3. vlny na spotrebu je nástup druhej vlny v Q4 2020. Vďaka vakcinácii a miernejším opatreniam očakávame miernejší vplyv (cca -200 mil. v Q4 2021, teda asi polovičný oproti Q4 2020)
- V prípade lockdownu spotreba klesala vždy o cca 600 mil., čo je negatívne riziko

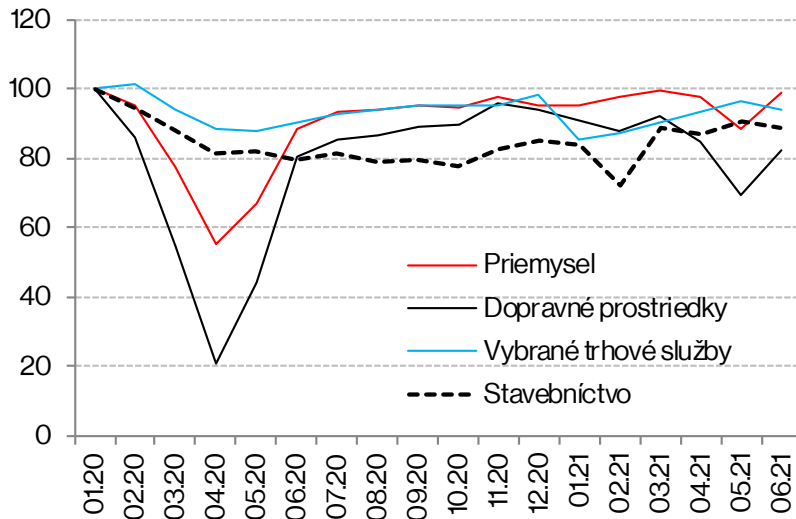
I Spotreba a príjmy

- Prepad spotreby v 3. vlně bude miernejší ako prepád dispo. príjmu (rovnako ako v 2020q4)
- Efekt 3 vlny na spotrebu bude oproti 2. vlně približne polovičný a vzhľadom na to, že očakávame miernejšie opatrenia než v 2020q4
- Efekt 3 vlny kvantifikujeme na základe pozorovaných nákladov lockdownov a 2. vlny berúc do úvahy váhu okresov na celkovom HDP a podiely očkovaných v jednotlivých okresoch, keďže tí budú čeliť miernejším obmedzeniam.

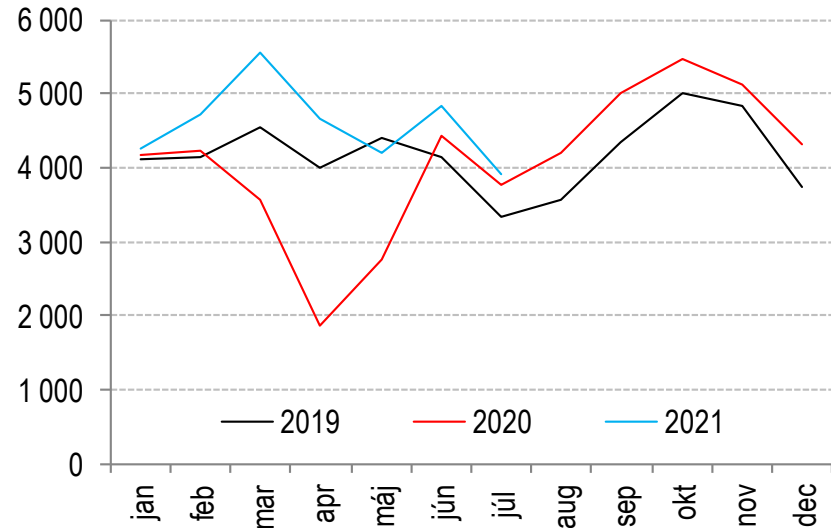
Priemysel spomaľujú odstávky v automobilkách

Tržby vo vybraných odvetviach v s. c.
(index, 100 = jan 2020)

Zdroj: ŠÚ SR, IFP

Vývoz strojova prepravných zariadení
(NSA, mil. EUR)

Zdroj: ŠÚ SR, IFP

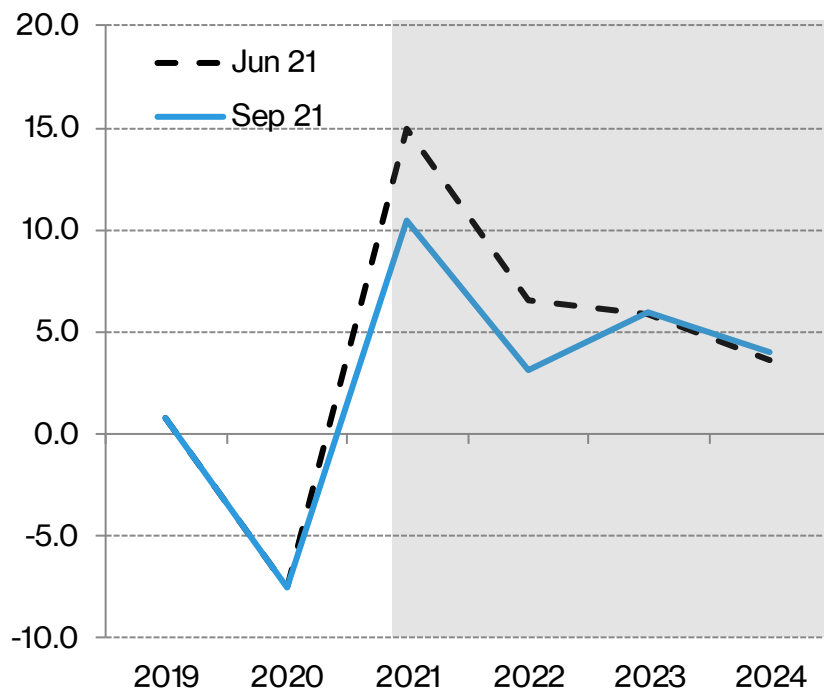
- Nedostatok polovodičov prinútil automobilový priemysel prerušiť viaceré smeny, čo od mája spomaľuje priemyselnú výrobu
- Exportu sa napriek tomu darí dosahovať predkrízové úrovne

Export tovarov a služieb

Reálny rast

2019			2020			2021			2022			2023			2024		
Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ
0.8	0.8	0.0	-7.5	-7.5	0.0	14.9	10.5	-4.4	6.5	3.1	-3.4	5.9	6.0	0.1	3.6	4.0	0.4

2021

- Miernejšie oživenie pre výpadky súčiastok

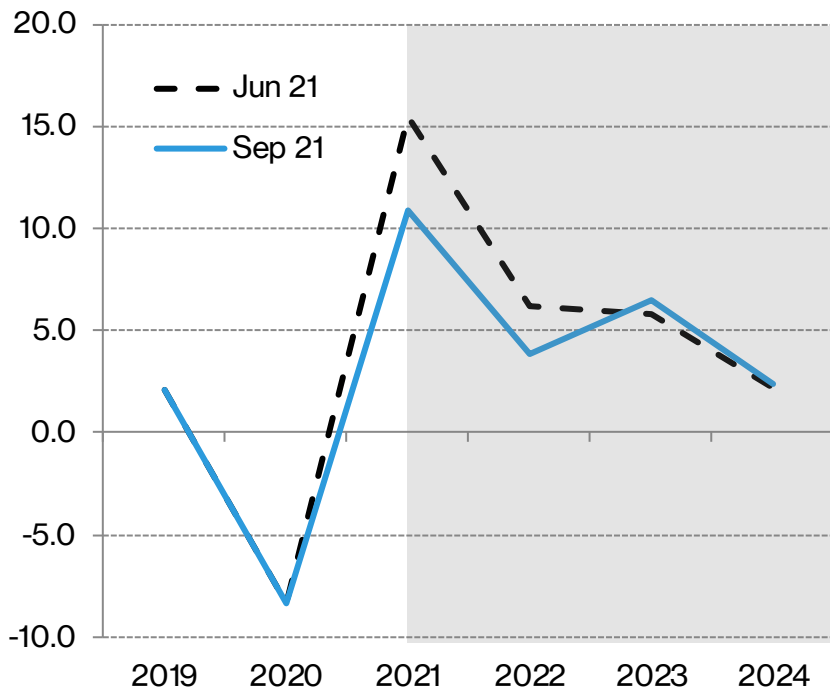
2022

- Problémy so súčiastkami sa prelievajú aj do 2022 cez carry over a reálny šok tlmí výkon

Import tovarov a služieb

Reálny rast

2019			2020			2021			2022			2023			2024		
Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ
2.1	2.1	0.0	-8.3	-8.3	0.0	15.4	10.9	-4.5	6.2	3.9	-2.3	5.9	6.5	0.6	2.2	2.4	0.2

Rok 2021 a 2022

- Tretia vlna a výpadky súčiastok tlmia dopyt po importoch

I EÚ fondy – navýšenie alokácie

Predpoklady prognózy z júna 2021

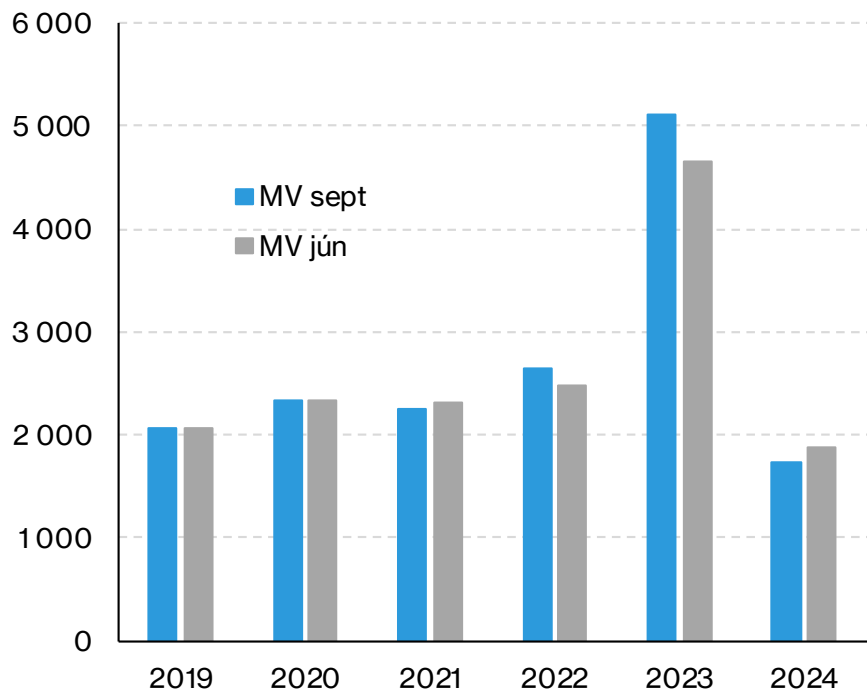
- Vyčerpanie celkovej sumy do roku 2023
- Celková alokácia bola 15,3 mld EUR z EŠIF
- Očakávali sme efektívne čerpanie vo výške 97,5 % alokácie (podľa 2PO)
- Čerpanie v rokoch bolo projektované podľa čerpania v 2PO

Predpoklady aktuálnej prognózy

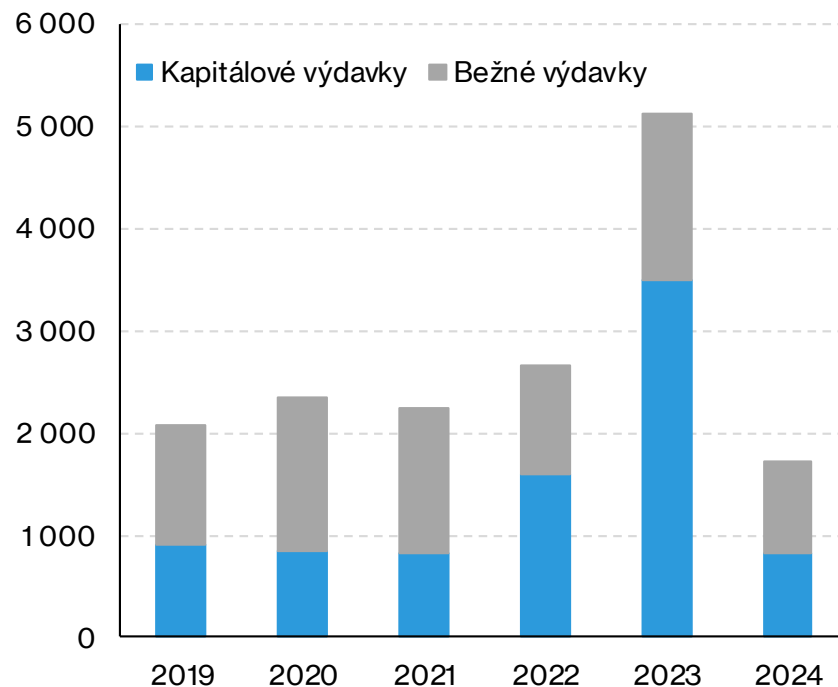
- Celková alokácia bola navýšená na 16,7 mld EUR z EŠIF
  - Zvýšenie o 1. tranžu REACT EU (pomoc krajinám EÚ po pandémii) a navýšenie alokácie pre poľnohospodárov (preklenutie rokov 2021-2022 kým začne platiť nový právny rámec v 2023)
  - Malo by ísť o úplne nové finančné zdroje
- Expertný predpoklad - čerpanie predĺžené až do 2024, pričom predpoklad, že 2016==2024
  - V súlade aj s očakávaním členov výboru, ktorí očakávajú časť čerpania v 2024
  - Zatiaľ nie je táto možnosť legislatívne ukotvená
- Efektívne čerpanie stále na úrovni 97,5 % celkovej alokácie
- Zmena profilu čerpania 3PO má následne vplyv aj na zmeny čerpania 4PO (4PO sleduje profil čerpania 3PO)

EÚ fondy prepoklady

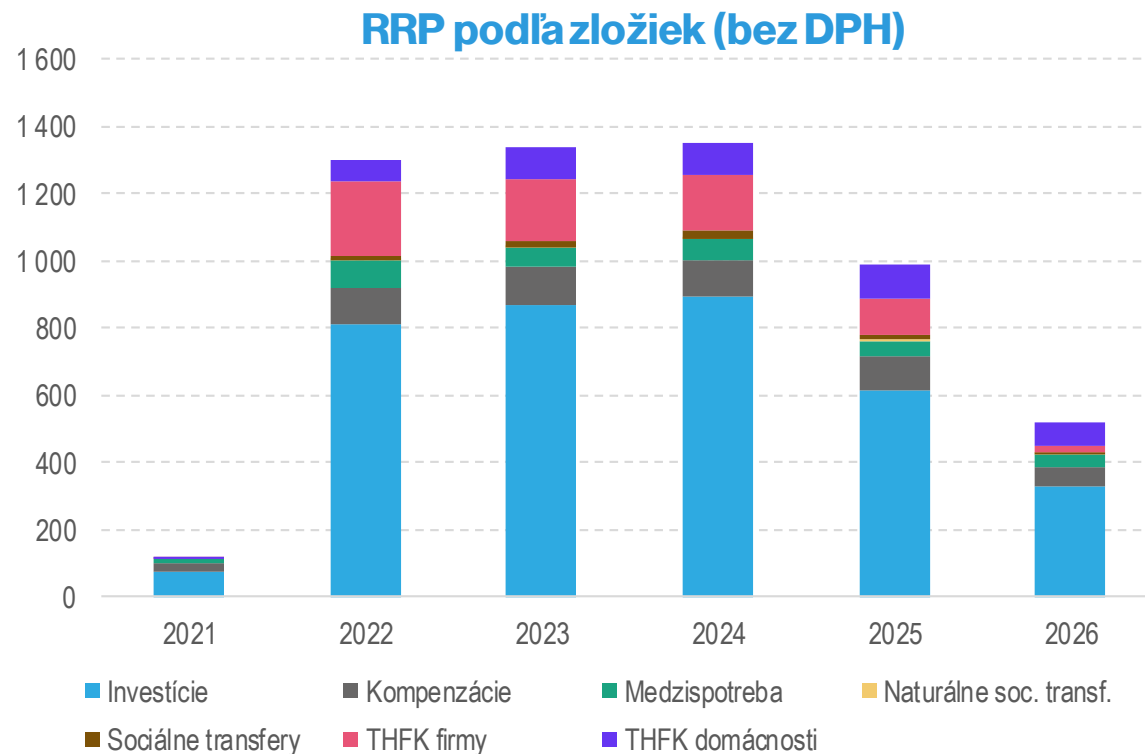
Porovnanie prognóz

EU fondy podľa zložiek

I Plán obnovy a odolnosti

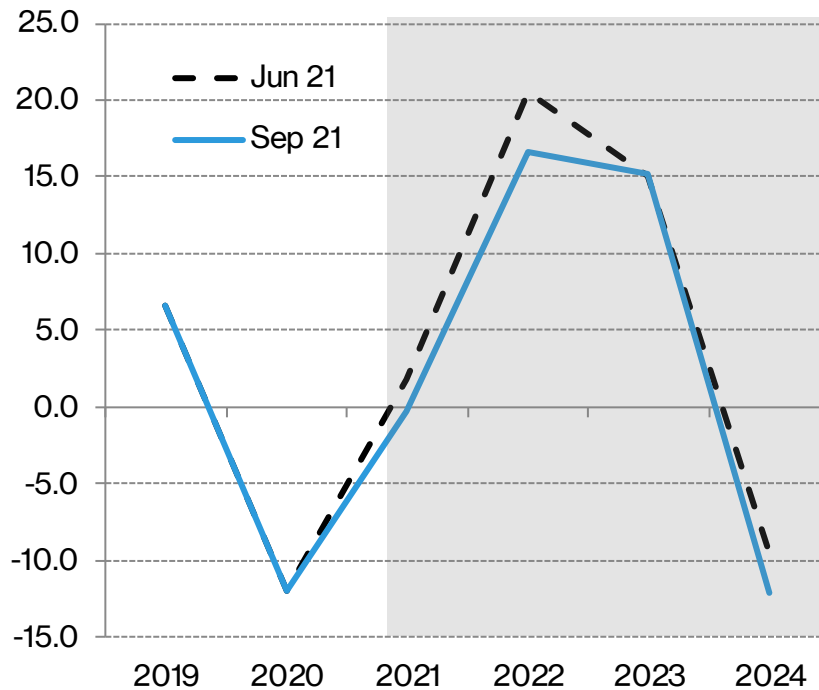

- Predpoklad celkovej alokácie plánu obnovy a odolnosti na úrovni 5,6 mld. Eur
- Pokles oproti júnovému MV kvôli zohľadneniu kľúča EK, keďže SK zvládlo krízu lepšie ako iné členské štáty, tak dostane menej peňazí

Investície potiahnu zdroje z EÚ

Reálny rast

2019			2020			2021			2022			2023			2024		
Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ
6.6	6.6	0.0	-12.0	-12.0	0.0	1.9	-0.3	-2.2	20.5	16.7	-3.8	15.1	15.2	0.1	-9.5	-12.2	-2.7

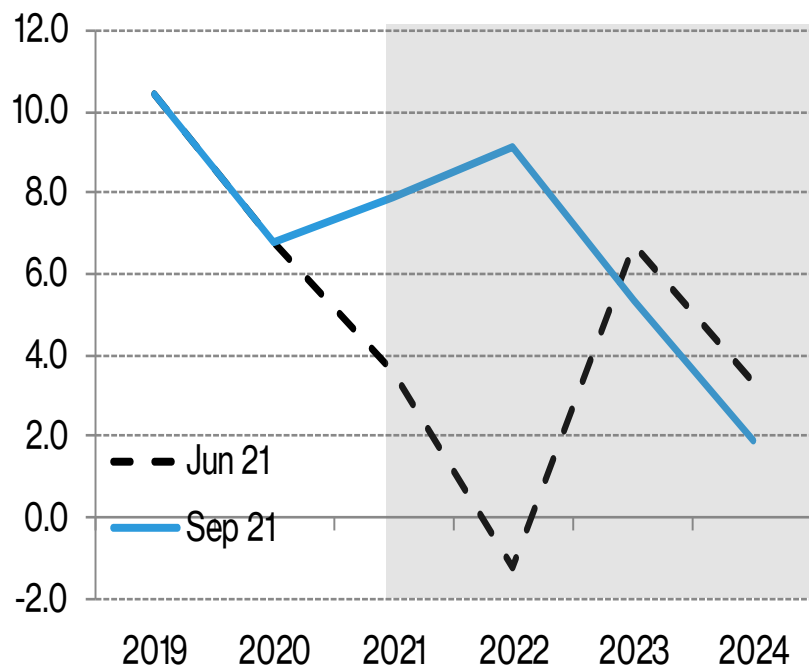

Rok 2021 a 2022

- Opäť vplyv tretej vlny a výpadku súčiastok a nižšej alokácie RRP pre úpravu podľa kľúča EK

Fiškálna projekcia

Vládna spotreba

Rok 2021

- Výrazný rast medzispotreby po otvorení ekonomiky v Q2 (20% qoq)
- Lepší vývoj zamestnanosti vo VS (dáta za Q2 pozitívnejšie po prepade v Q1)

Rok 2022

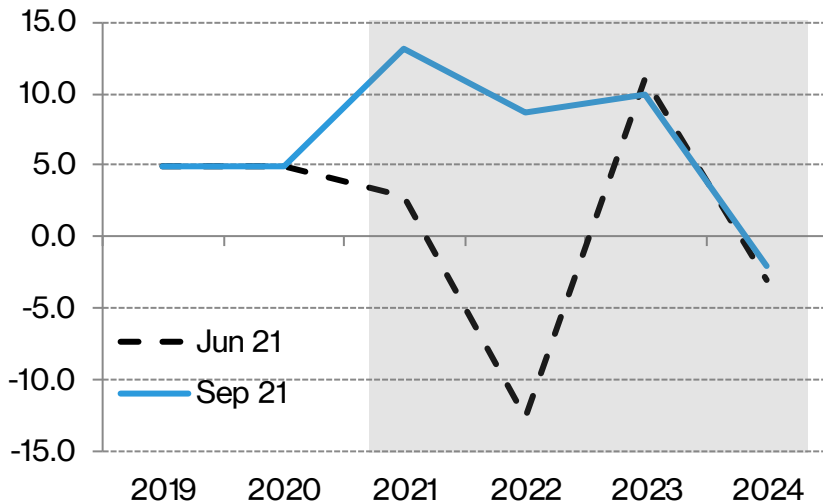
- Carry over z 2021 až na úrovni 6,4 p.b.
- Vyššia inflácia

Rok 2023 a 2024

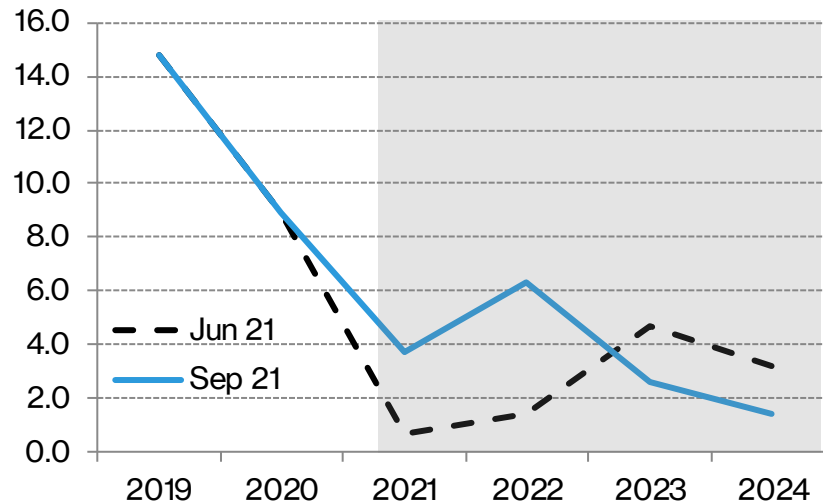
- Konsolidácia

I Medzispotreba a kompenzácie

Medzispotreba

Kompenzácie

Rok 2021

- Silné oživenie v Q2 (vyše 20% qoq)

Rok 2022

- Carry over z 2021 na úrovni 9 p.b.
- Vyprchanie COVID opatrení

Rok 2021

- Zapracovanie nových údajov

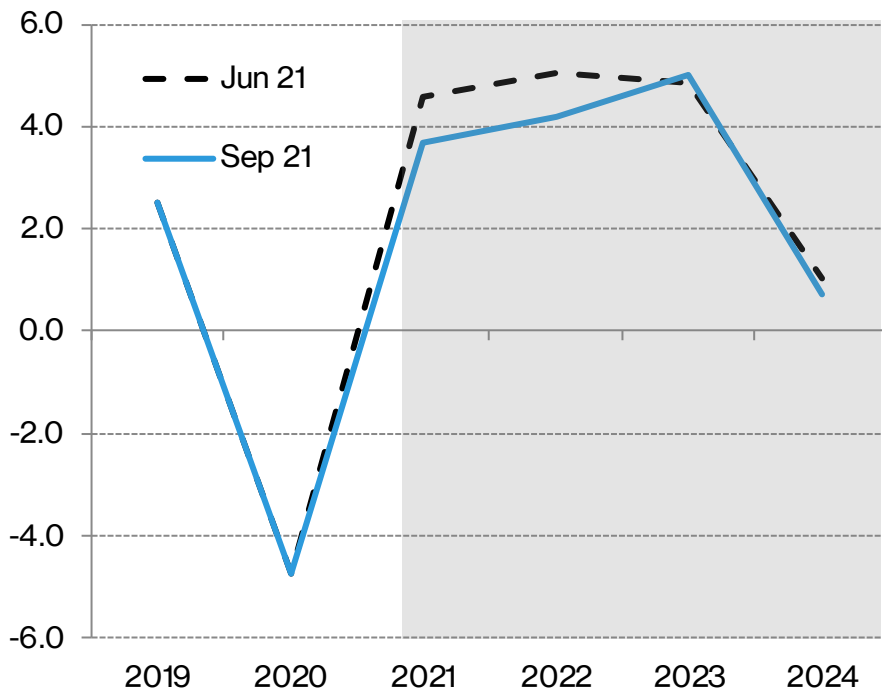
Od roku 2023

- Predpokladaná konsolidácia vo VS

I Reálne HDP: spomalenie pre výpadky a tretiu vlnu

Reálny rast

2019			2020			2021			2022			2023			2024		
Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ
2.5	2.5	0.0	-4.8	-4.8	0.0	4.6	3.7	-0.9	5.0	4.2	-0.8	4.8	5.0	0.2	1.0	0.7	-0.3

Rok 2021

- 3. vlna a predpoklad výpadkov v exporte do konca roka

Rok 2022

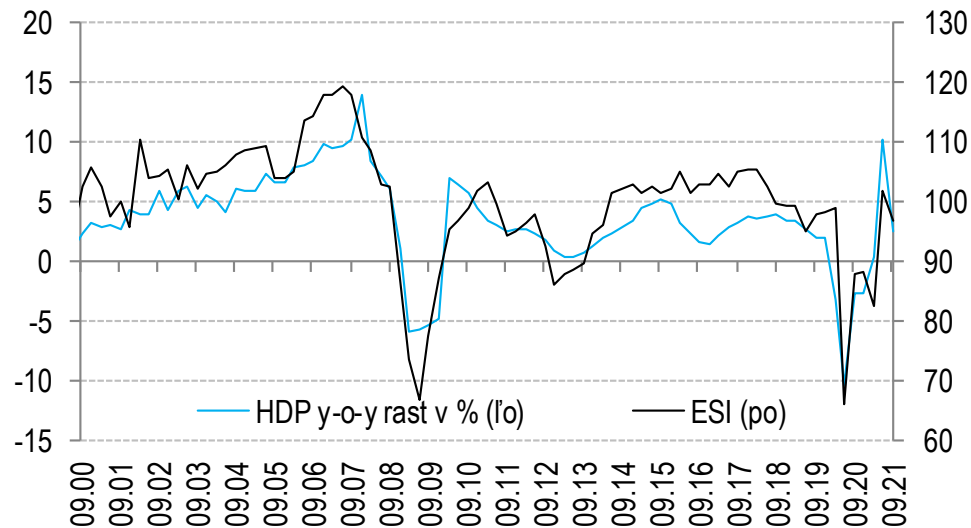
- Inflácia z reálneho šoku zmierni dynamiku ekonomiky
- Pre 3. vlnu bude aj nižší carry-over v porovnaní s júnovou prognózou

Rok 2023 a 2024

- Dynamika ekonomiky ovplyvnená dočerpaním EÚ fondov

HDP – ESI indikuje pomalší rast na Q3

ESI a rast HDP

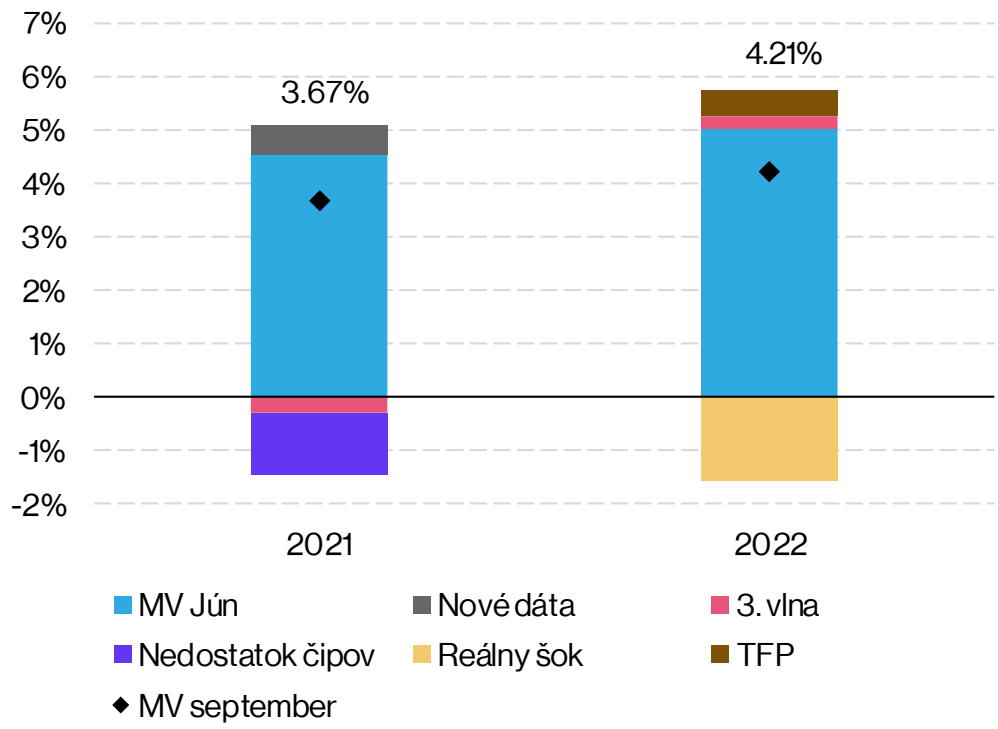
Zdroj: EK, ŠÚSR, IFP

- ESI indikuje, že slovenská ekonomika by mohla rásť tempom 1,3% qoq v treťom štvrtroku, medziročne o 2,4%
- To je menej než v júni (3,5% qoq), dôvodom sú výpadky v exporte

I Príspevky k rastu HDP

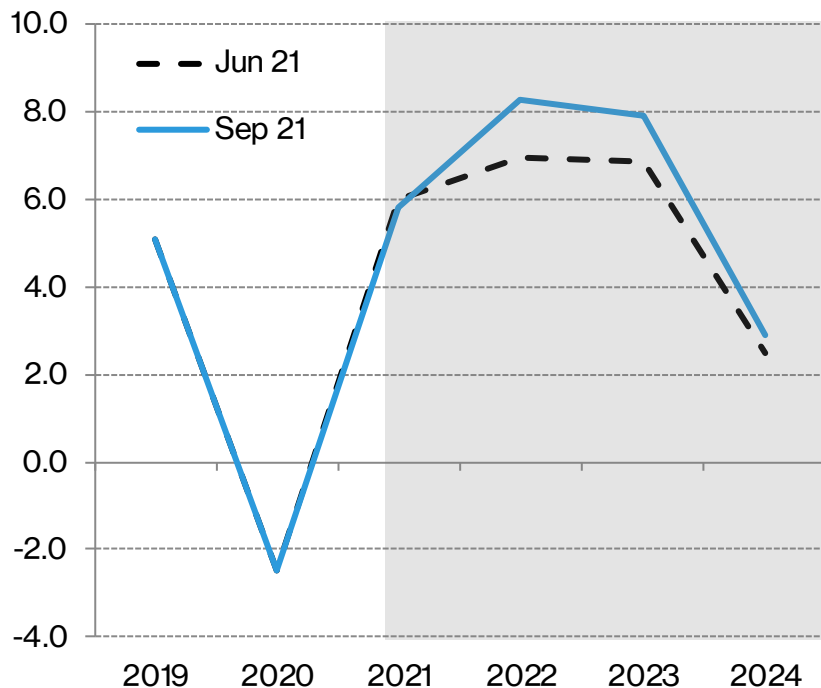

- Nedostatok čipov a tretia vlna sťahujú rast HDP v roku 2021
- Vyššia inflácia z reálneho šoku brzdí oživenie v budúcom roku a naopak vyššia produktivita faktorov rast mierne podporí

Nominálne HDP zrýchlenie pre infláciu

Nominálny rast

2019			2020			2021			2022			2023			2024		
Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ
5.1	5.1	0.0	-2.5	-2.5	0.0	6.0	5.8	-0.2	7.0	8.3	1.3	6.9	7.9	1.0	2.5	2.9	0.4

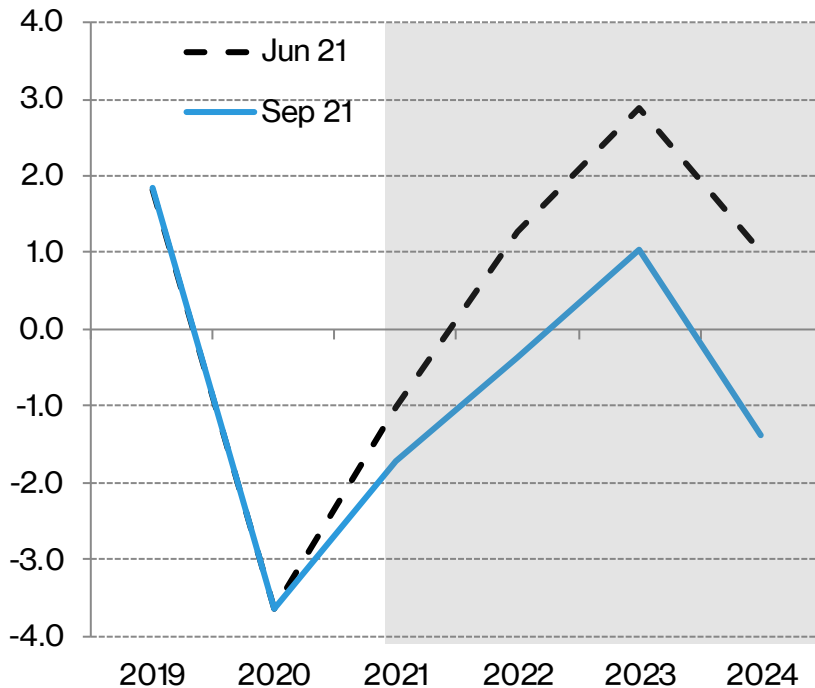
2021-2024

- Vyššia inflácia je v dôsledku reálneho šoku kompenzovaná nižším rastom ekonomiky, takže nominálne HDP je ovplyvnené menej

I Produkčná medzera

Percento potenciálneho produktu

2019			2020			2021			2022			2023			2024		
Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ
1.8	1.8	0.0	-3.6	-3.6	0.0	-1.0	-1.7	-0.7	1.3	-0.4	-1.6	2.9	1.1	-1.8	1.0	-1.4	-2.4

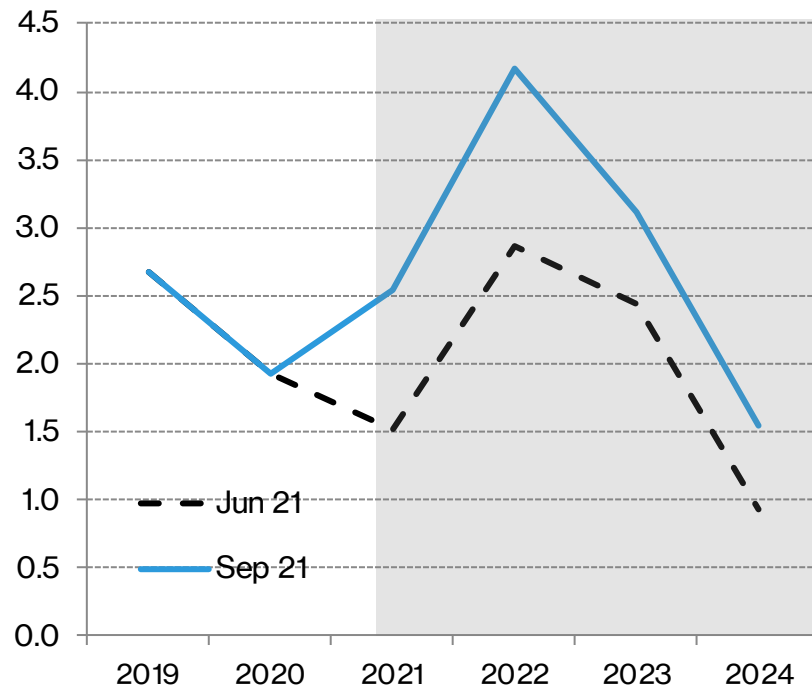
2021-2024

- Tretia vlna stiahne medzeru nadol, čiastočne však negatívne ovplyvní aj potenciál
- Pomalší rast ekonomiky v 2022 zatlačí na medzeru
- Prehrievanie v 2023 je miernejšie a v 2024 príde k ochladeniu po dočerpaní EÚ fondov

Miera inflácie

Index spotrebiteľských cien (CPI)

2019			2020			2021			2022			2023			2024		
Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ
2.7	2.7	0.0	1.9	1.9	0.0	1.5	2.5	1.0	2.9	4.2	1.3	2.4	3.1	0.7	0.9	1.5	0.6

2021

- Aktualizácia o druhý štvrťrok a premietnutie vyšších cien vstupov do obchodovateľných tovarov

2022-2024

- Ďalší nárast budúcich cien energetických komodít indikuje rast cien energií v s poklesom v roku 2024

Miera inflácie

Vývoj jednotlivých zložiek

Medziročné rasty zložiek inflácie

	2020	2021	2022	2023	2024
HICP	2,0	2,3	4,0	3,1	1,5
CPI	1,9	2,5	4,2	3,1	1,5
Regulované ceny	3,3	-1,7	8,1	4,8	-3,1
Jadrová inflácia	1,7	3,1	3,3	2,6	2,5
Ceny potravín	2,8	1,7	4,2	2,9	2,8
Čistá inflácia	1,4	3,6	3,1	2,6	2,4
Pohonné hmoty	-11,6	15,4	1,9	-2,0	-1,7
Ceny služieb	2,6	4,0	3,2	3,1	3,0
Ceny tovarov	1,5	2,2	3,1	2,5	2,2
Príspevok zmeny nepriamych daní	0,0	0,2	0,1	0,1	0,0

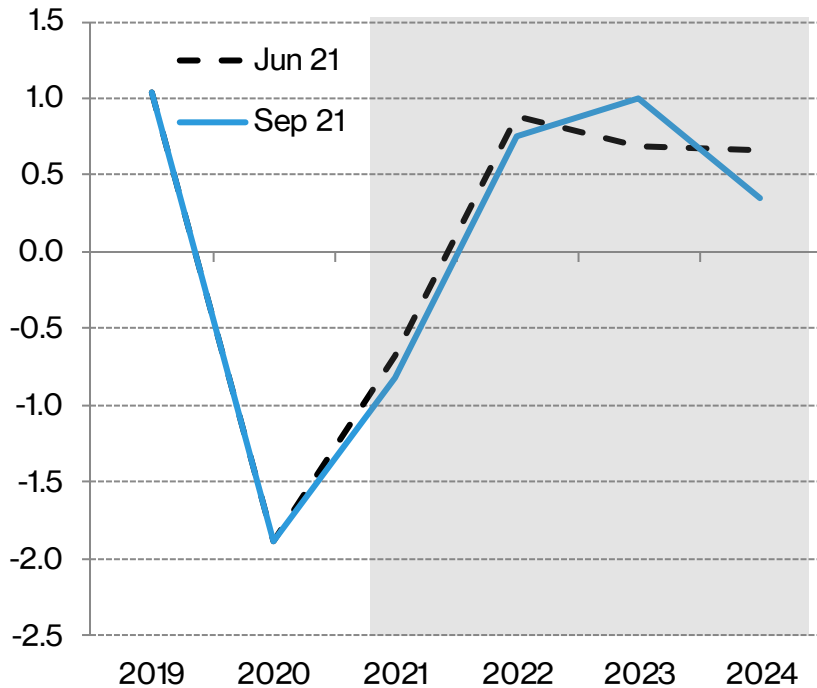
- Vyššie regulované ceny v rokoch 2022-23 sú výsledkom ďalšieho nárastu energetických futures
- Ceny služieb rástli najmä pre položku imputované nájomné, ktorá vysvetľuje rozdiel medzi CPI a HICP v rokoch 2021 a 2022
- Rast cien potravín a obchodovateľných tovarov odráža vyššie ceny vstupov
- Predpokladané čerpanie RRP v rokoch 2023-24 podporí domáci dopyt a jadrovú infláciu

TRH PRÁCE

Zamestnanosť

Rast zamestnanosti (ESA)

2019			2020			2021			2022			2023			2024		
Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ
1.0	1.0	0.0	-1.9	-1.9	0.0	-0.7	-0.8	-0.1	0.9	0.8	-0.1	0.7	1.0	0.3	0.7	0.4	-0.3

Rok 2021

- Mierne horší ako očakávaný výsledok dôvodu horšieho HDP a nábehu 3. vlny na konci 3Q

Rok 2022

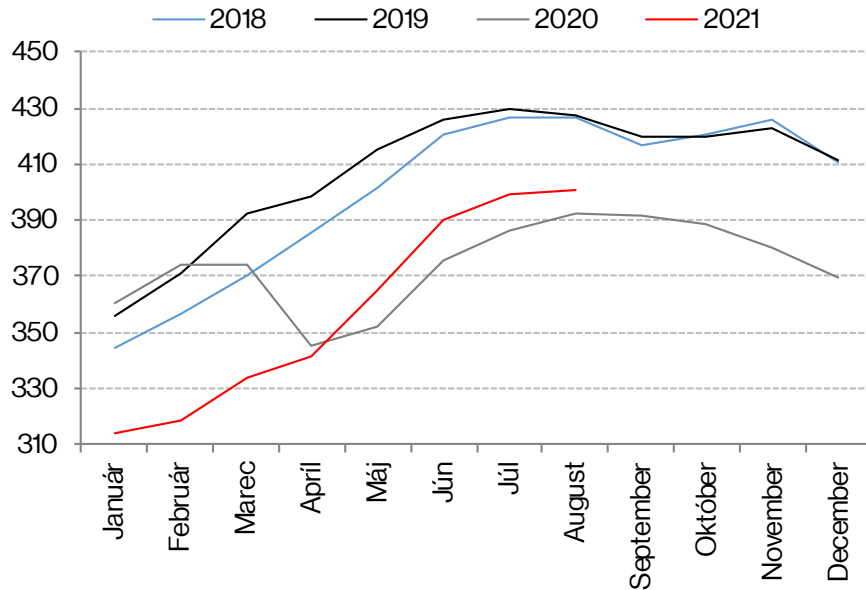
- Pomalší rast HDP spomalí zotavenie na trhu práce

Rok 2023-2024

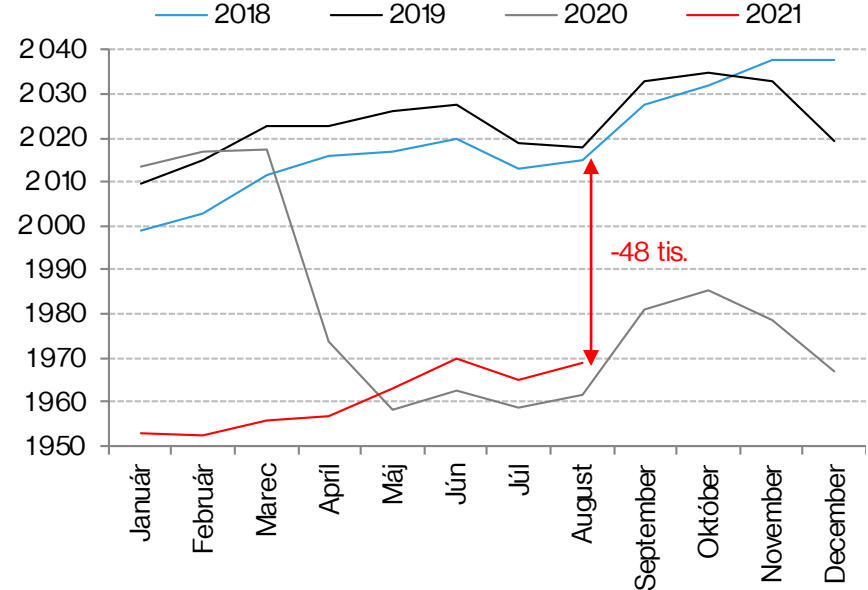
- Zamestnanosť podporí stimul z RRP, ako aj dočerpávanie EÚ fondov
- Konsolidácia verejných financií by sa mala negatívne prejavíť na verejnej zamestnanosti od roku 2023

Trh práce v 2. štvrťroku stabilný, no s negatívnym výhľadom

Počet zmlúv (dohody) v tis.

Počet zamestnaneckých vzťahov v tis.

Zdroj: Sociálna poisťovňa

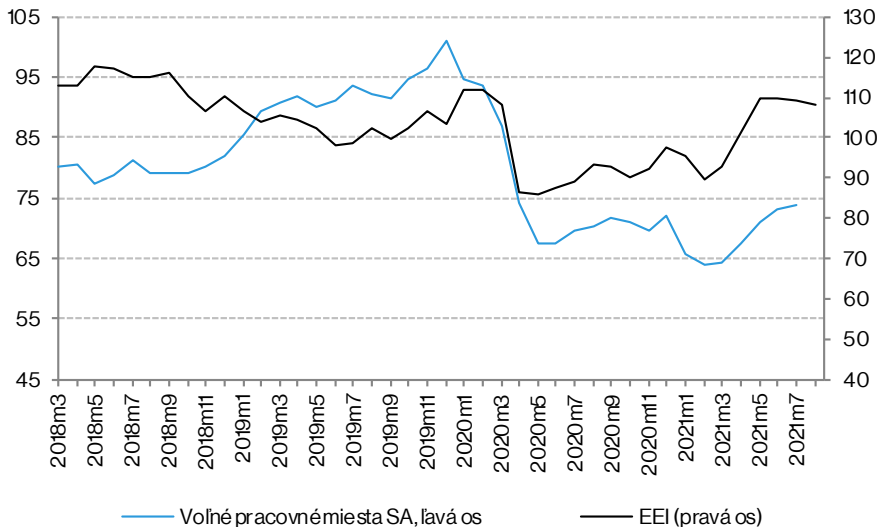
- Zamestnanosť v 2. štvrťroku v súlade s júnovými očakávaniami (0,8% qoq)
- Trh práce pomaly oživa, no medzera zamestnanosti oproti predkrízovému obdobiu sa uzatvára len veľmi pomaly (chýba 48 tis. prac miest)
- 3. vlna opäť preruší pozitívny vývoj z leta

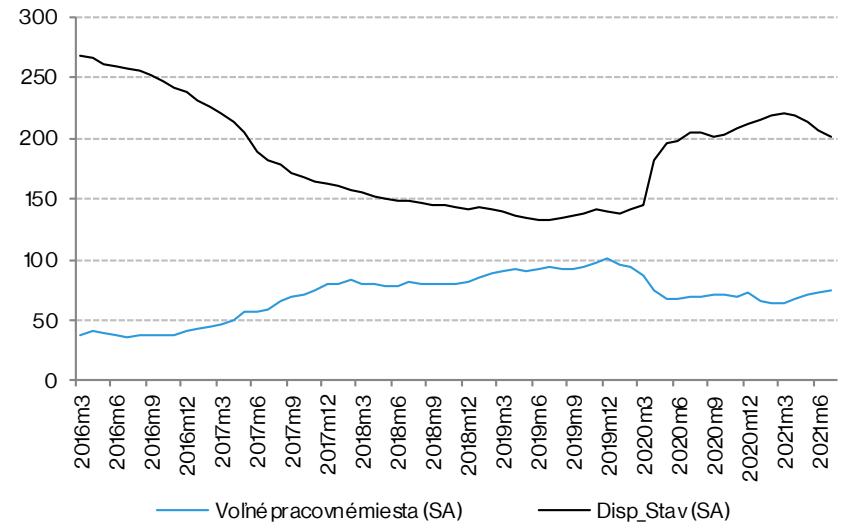

Dopyt po práci oživa a tlačí nezamestnanosť dole

Očakávania a dopyt po práci

VPM a nezamestnanosť

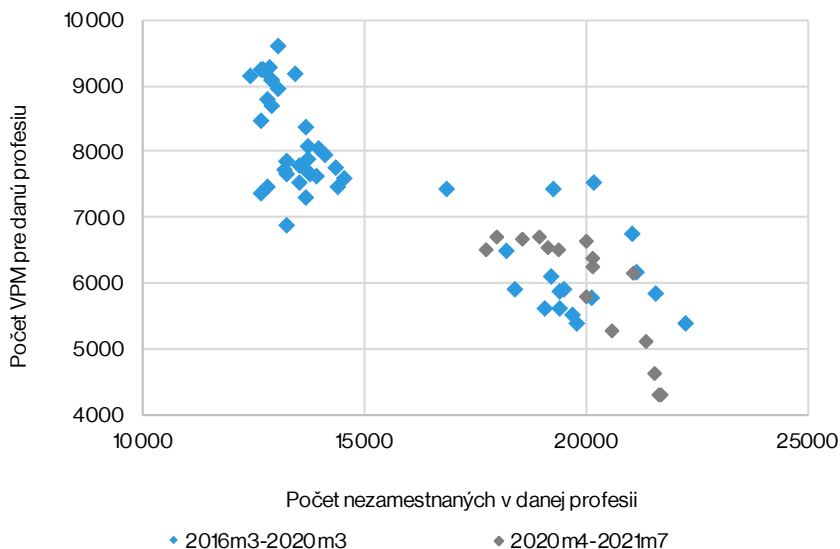
Zdroj: ÚPSVaR

- Po pandemických vlnách zamestnávateľia opätovne naberajú staro-nových zamestnancov
- Od roku 2020 sa dopyt po práci vyvíja v súlade s očakávaniami
  - Predpokladáme že od septembra dopyt po práci postupne oslabne z dôvodu ekonomických obmedzení

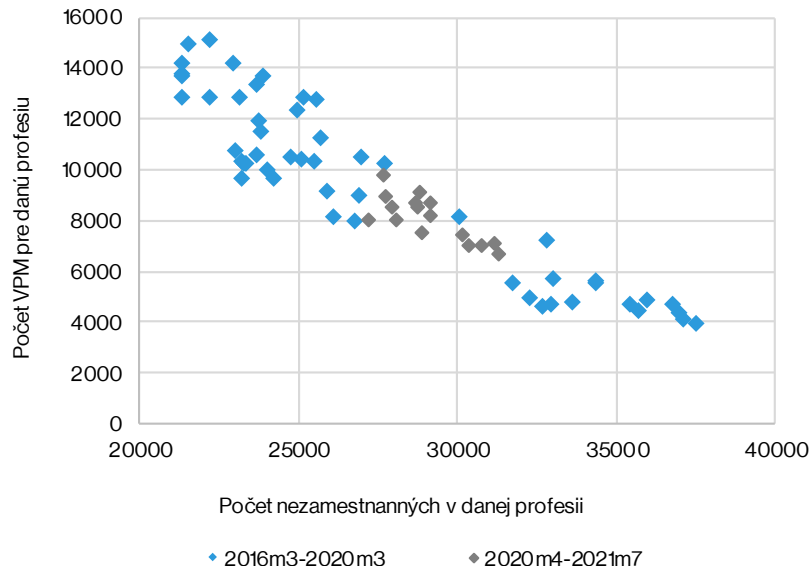

Menšia zamestnanosť v menej kvalifikovaných profesiách je dopytový a nie štrukturálny problém

Beveridgeova krivka pre obchoda služby

Beveridgeova krivka pre pomocných a nekvalifikovaných pracovníkov

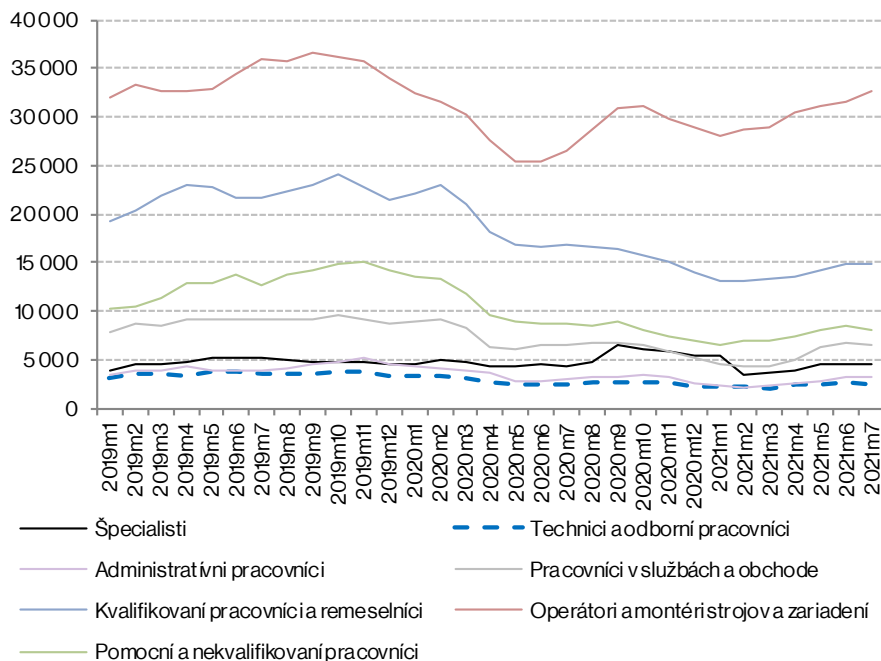
Zdroj: ÚPSVaR

- V službách ku zhoršeniu efektívnosti zamestnávania nedochádza
- Dôvodom môže byť fakt, že v týchto sektoroch je prepúšťanie a nábor (staro)nových zamestnancov jednoduchší. Od potenciálnych zamestnancov nie sú vyžadované rôzne špecifické zručnosti a ide zväčša o obsadzovanie miest s nižšou požadovanou kvalifikáciou

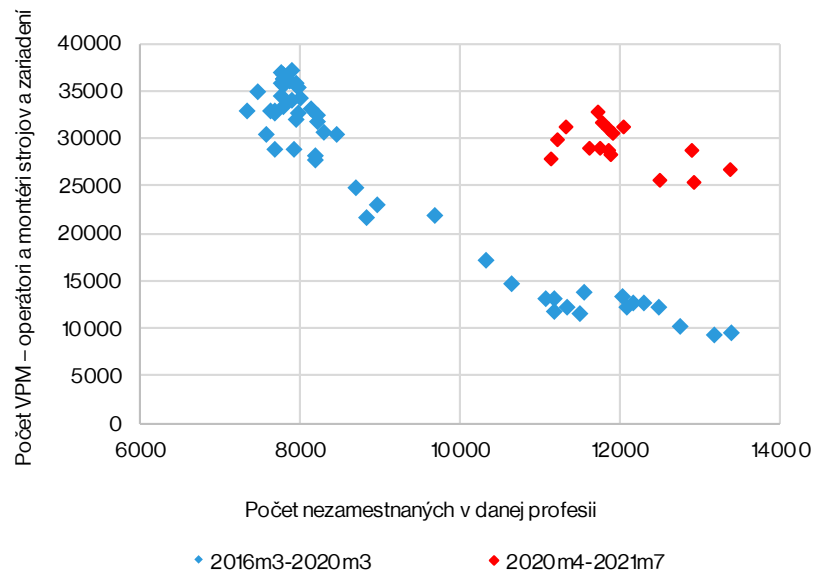

Dopyt po práci je najviac ťahaný priemyslom, no zamestnávateľa si tomto sektore ťažšie hľadajú nových zamestnancov

Vývoj VPM po profesiách

Beveridgeova krivka – priemysel

Zdroj: ÚPSVaR

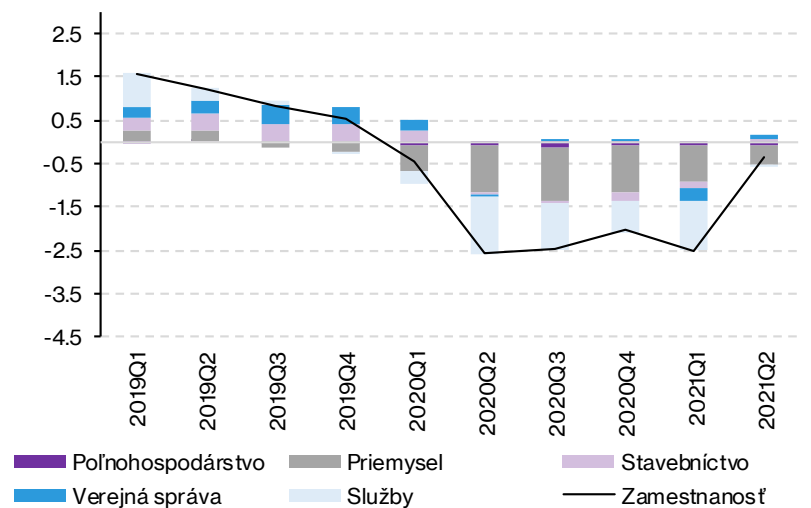
- S oživujúcim dopytom po práci síce klesá nezamestnanosť, no v pokrízovom období sa zhoršila efektívnosť obsadzovania voľných pracovných miest
  - Obsadzovať pracovné miesta sa nedarí hlavne v priemysle a v stavebníctve
  - Low-skill pozície (obchod, služby, nekvalifikovaní) sú na svojej Beveridge krivke

Zamestnanosť v sektoroch

Zamestnanosť vo vybraných sektoroch (ESA)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Verejná správa	1.7	0.4	-0.5	0.6	-1.1	-1.0
Trhové služby	0.6	-1.9	-0.7	1.1	2.3	1.0
Priemysel	0.2	-4.2	-1.3	0.3	0.1	0.1
Stavebníctvo	5.2	-0.2	0.0	0.6	2.0	1.0
Zamestnanosť	1.0	-1.9	-0.8	0.8	1.0	0.4

Príspevky sektorov k rastu zamestnanosti (p.b.)

Rok 2021

- Stabilizácia služieb a stavebníctva v 2H 2021, no na konci roka sa opäť preruší zotavovanie

2022-2024

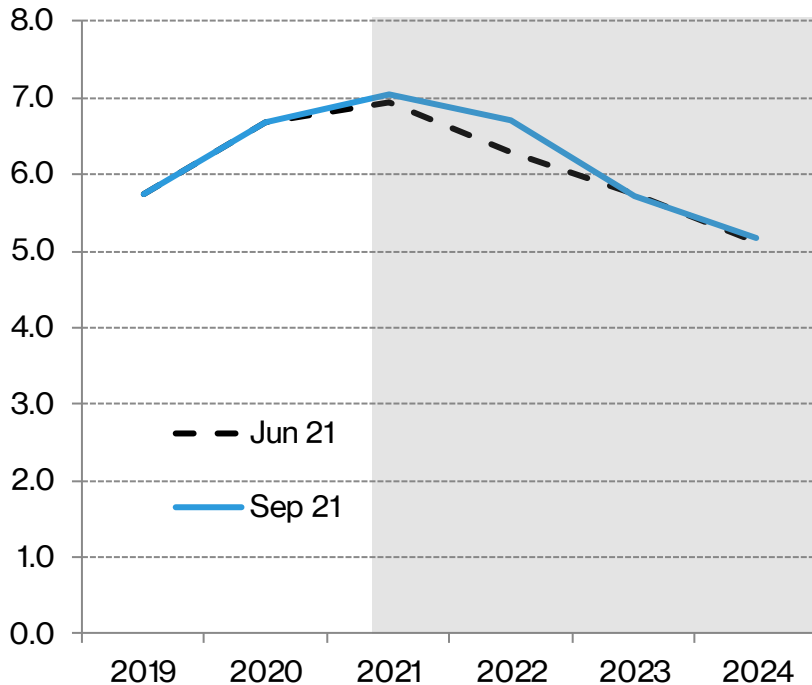
- Stavebníctvo ožije až s investíciami RRP a priemysel bude zaostávať podobne ako po kríze v 2009
- K rastu zamestnanosti by mal najviac prispievať sektor služieb

I Nezamestnanosť

Miera nezamestnanosti (VZPS)

2019			2020			2021			2022			2023			2024		
Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ
5.8	5.8	0.0	6.7	6.7	0.0	7.0	7.0	0.0	6.3	6.7	0.4	5.7	5.7	0.0	5.1	5.2	0.1

2021

- Prerušenie poklesu v 3Q 2021 a opätovný nárast miery nezamestnanosti do konca roka

2022

- Stabilizácia a postupné znižovanie počas roka
- Zdroje z RRP pomôžu trhu práce

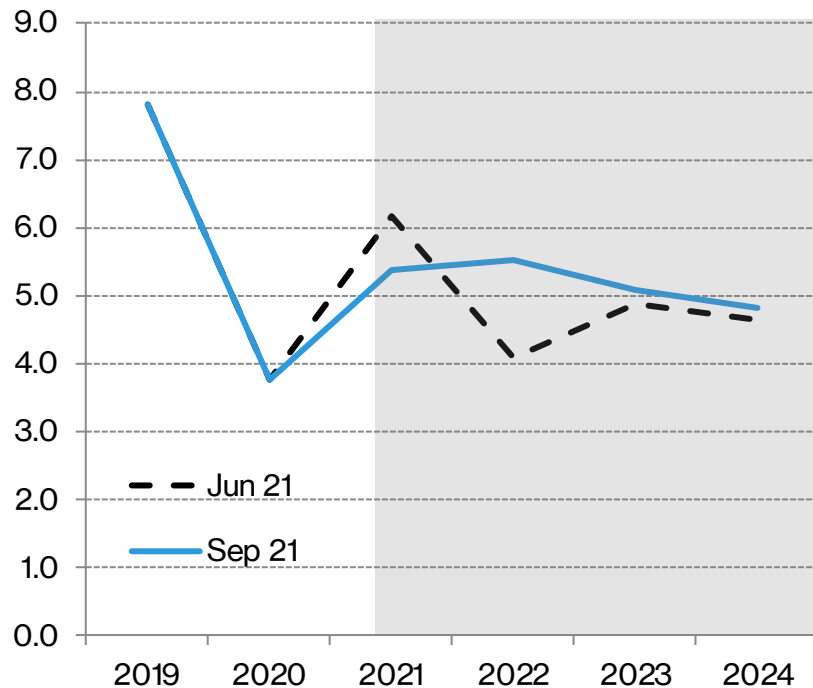
2023-2024

- Dosiahnutie predkrízových nízkych úrovní

I Priemerná mzda

Nominálny rast

2019			2020			2021			2022			2023			2024		
Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ	Jun 21	Sep 21	Δ
7.8	7.8	0.0	3.8	3.8	0.0	6.2	5.4	-0.8	4.1	5.5	1.4	4.9	5.1	0.2	4.6	4.8	0.2

Rok 2021

- Pomalší ako očakávaný rast v 2Q
- 3. vlna bude tlačiť vykazované mzdy nadol

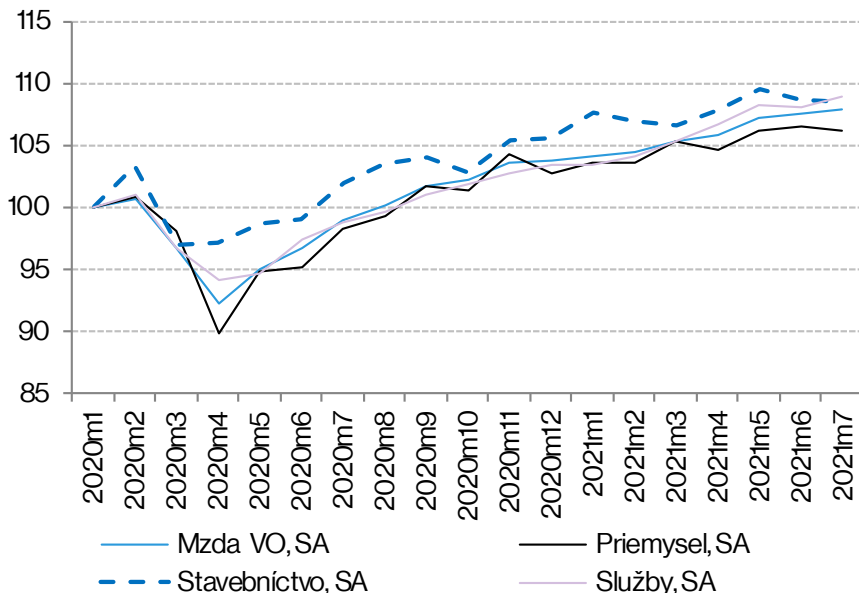
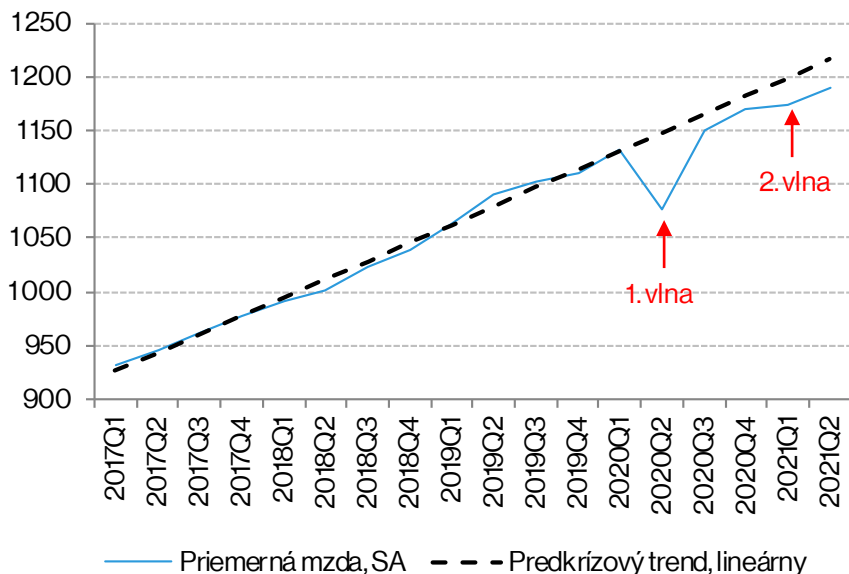
2022

- Vyššia inflácia v rokoch 2021 a 2022

2023

- Cyklická pozícia (pozitívny output gap) tlačí mzdy nahor aj v tomto roku

Priemerná mzda v 2021 a efekt PN/OČR – pandemické vlny a odklon od trendu

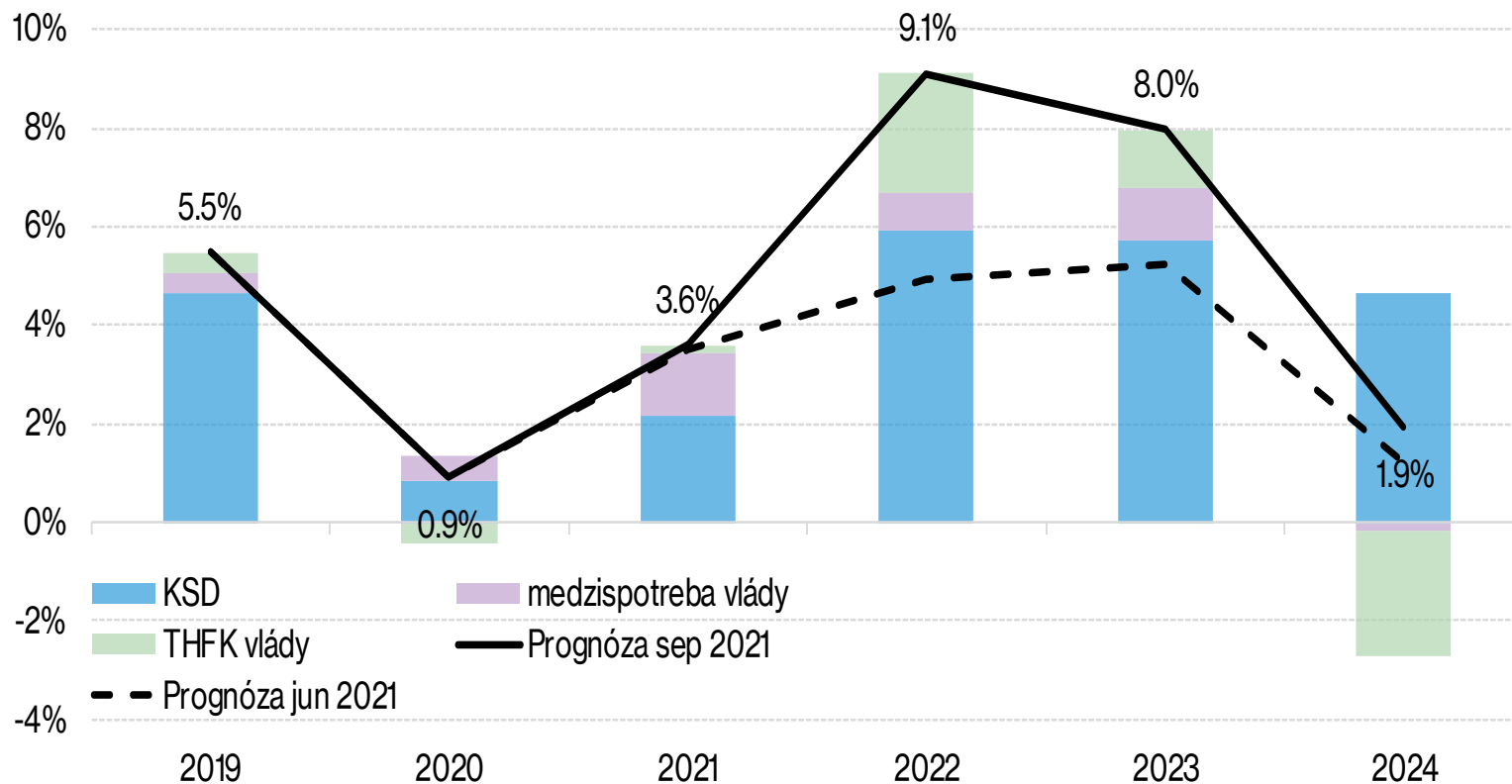
Zdroj: ŠÚSR

Mzdy v 2021

- Mzdy rástli v Q2 len mierne pomalšie, ako sme očakávali (najmä služby) a udržiavajú si na celoročnú vyššiu dynamiku
- Pandemické vlny a prudký nárast poberateľov PN a OČR prispievajú ku znižovaniu vykazovanej úrovne miezd
- V 3. vlně predpokladáme opäť podobný efekt

Báza pre DPH

Rok 2021 až 2024

- Báze je ovplyvnená 3. vlnou a zrealnením vývoja miezd a spotreby v 2023, čo bola výhrada Výboru v júni
- Pozorujeme aj vplyv RRP a dočerpania EÚ fondov

September 2021

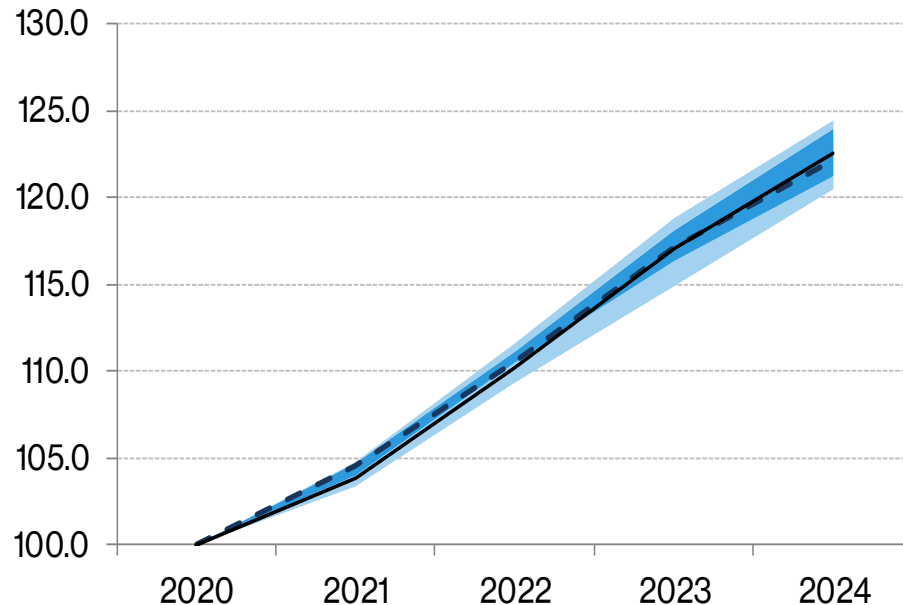
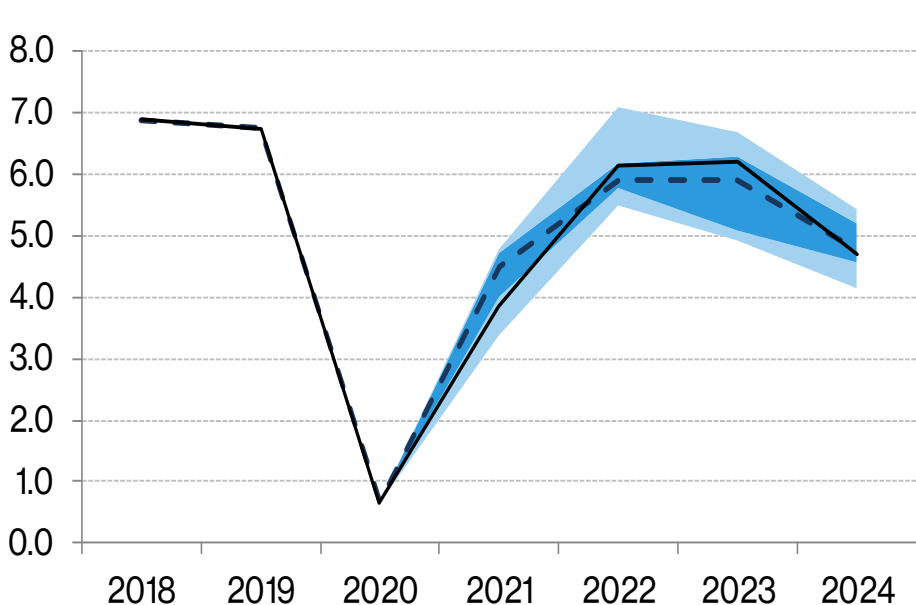

I Porovnanie s prognózami členov výboru

Rast makrozákładní v %

Úroveň makrozákładní (index 2020=100)

Orientačné porovnanie makroekonomických prognóz s členmi výboru

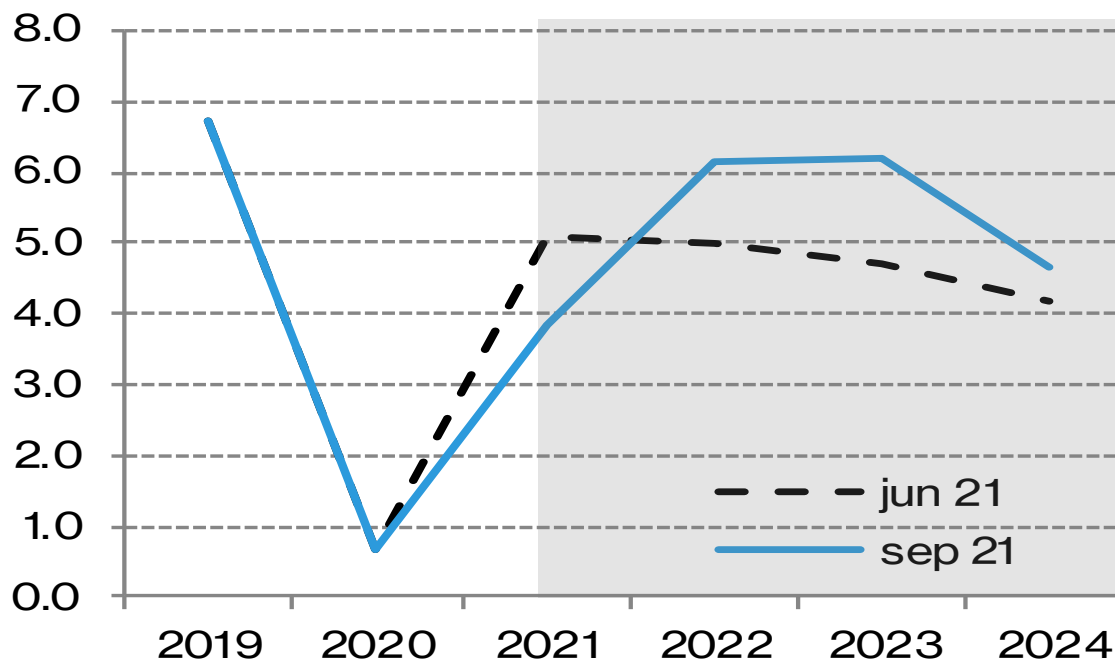
- Graf predstavuje vážený makroekonomické základne pre jednotlivé dane, váhy sú určené na základe váhy jednotlivých daní na celkových daňových príjmoch
- Tmavomodrá oblasť predstavuje 50 % členov výboru, prerušovaná čiara je medián. Prognóza IFP je vyznačená plnou čiarou.

Porovnanie s predchádzajúcou prognózou

Kumulatívny rast makrozákladní

2019		2020			2021			2022			2023			2024		
skut.	sep21	jun21	Δ	sep21	jun21	Δ	sep21	jun21	Δ	sep21	jun21	Δ	sep21	jun21	Δ	
100	100.7	100.7	0.0	104.5	105.8	-1.3	111.0	111.1	-0.1	117.9	116.3	1.6	123.4	121.2	2.2	

Medziročná zmena makrozákladní v %

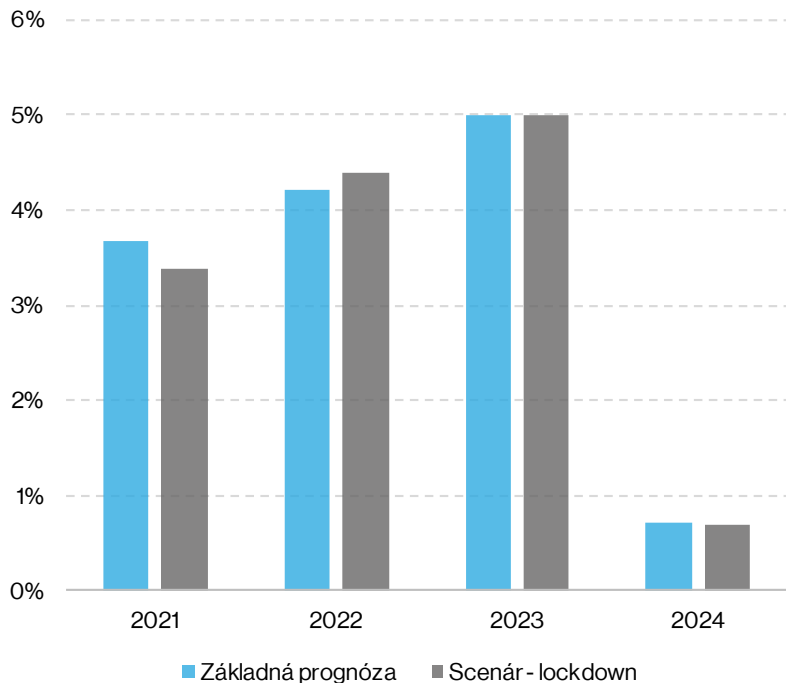

Rizikový scenár 1 - lockdown

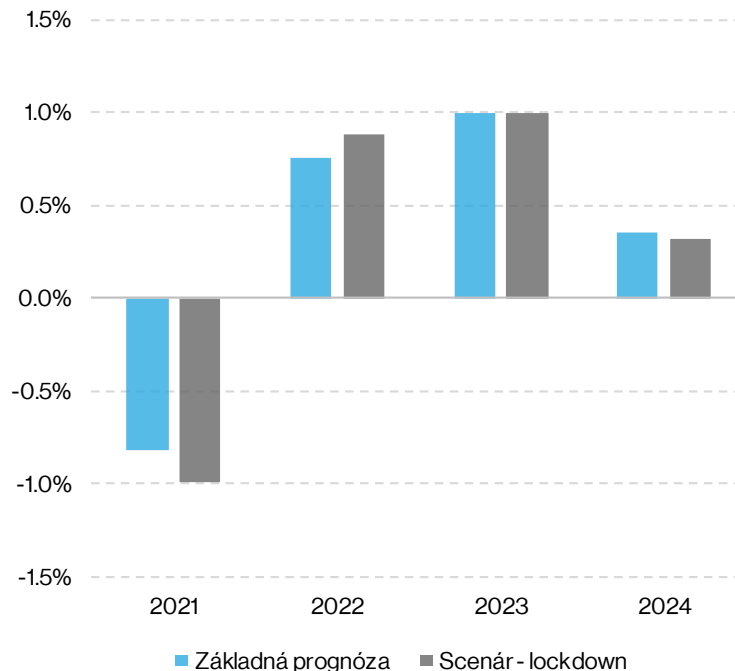
- Niekoľko faktorov však môže viesť k lockdownu:
  - Skúsenosť z Izraela a niektorých štátov USA ukazuje na vysoký počet hospitalizácií aj pri relatívne vysokej zaočkovanosti.
  - Hoci ekonomické centrá majú na Slovensku vyššiu zaočkovanosť, pacienti z čiernych okresov môžu byť prevážaní do menej vyťažených nemocníc, čo môže zvyšovať tlak na zavedenie lockdownu aj v zaočkovanejších regiónoch
  - V Izraeli diskusia o lockdowne aj pri vyššej miere zaočkovanosti
  - Účinnosť niektorých vakcín klesá po 6 mesiacoch
- Scenár modeluje lockdown počas októbra-novembra, vrátane:
  - Obmedzenie služieb a maloobchodu na esenciálny predaj, zatvorených škôl a obmedzenia pohybu

Rizikový scenár lockdownu

Medziročný rast HDP

Medziročný rast zamestnanosti

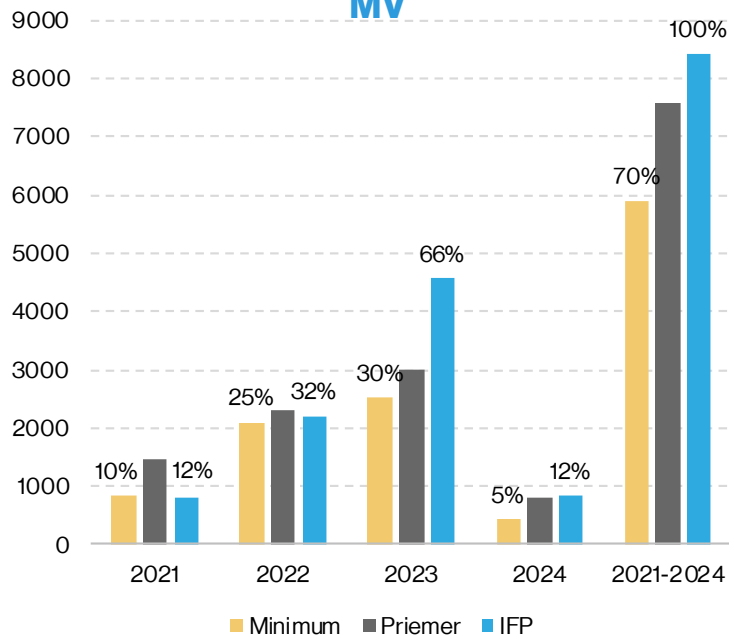
- Rast HDP by bol v 2021 o 0,3 p.b. pomalší voči prognóze, v ďalších rokoch by úroveň HDP dosiahla pôvodnú trajektóriu.
- Zamestnanosť by bola v poslednom kvartáli roku 2021 nižšia oproti prognóze o 17 tisíc osôb. Trh práce by sa zotavil počas prvej polovice roka 2022.

Rizikový scenár 2: nižšie čerpanie zdrojov z EÚ

Predpokladané čerpanie podľa členov

MV

Rozdiel oproti základnej prognóze

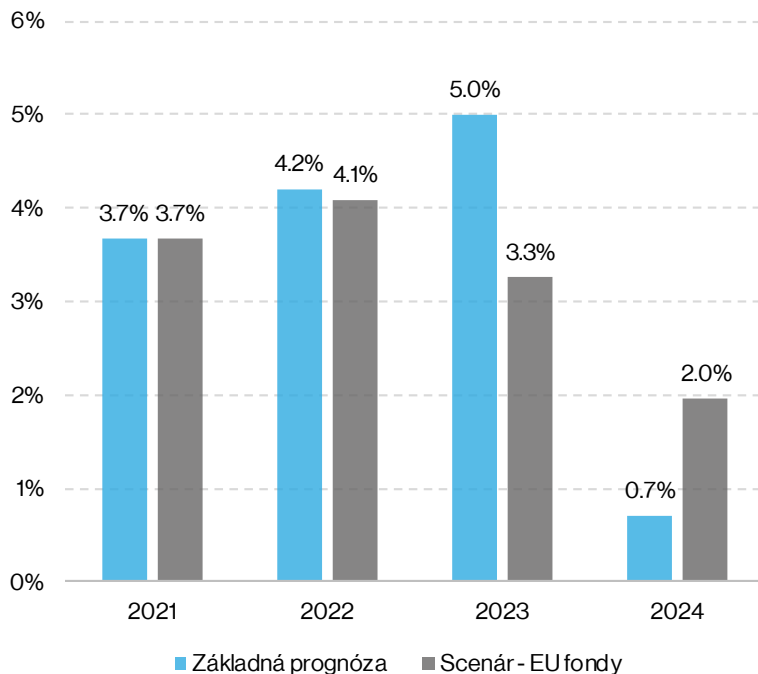
	2021	2022	2023	2024
EU fondy spolubez COFIN	28	-97	-2 038	-416
- v sektore VS	14	-75	-1 433	-228
- mimo sektora VS	14	-22	-605	-188
1. Bežné výdavky	15	-27	-515	-146
- v sektore VS	5	-19	-376	-114
- mimo sektora VS	10	-9	-140	-32
2. Kapitálové výdavky	13	-69	-1 523	-270
- v sektore VS	8	-56	-1 058	-115
- mimo sektora VS	4	-13	-465	-155

- V základnej prognóze predpokladáme vyčerpanie viac než 11 mld. eur v rokoch 2021-2024
- Ukazujeme scenár nižšieho čerpania zdrojov z EÚ (minimum v rámci členov MV)
- Celkové čerpanie do ekonomiky je tak v scenári nižšie o 2,5 mld. oproti základnej prognóze

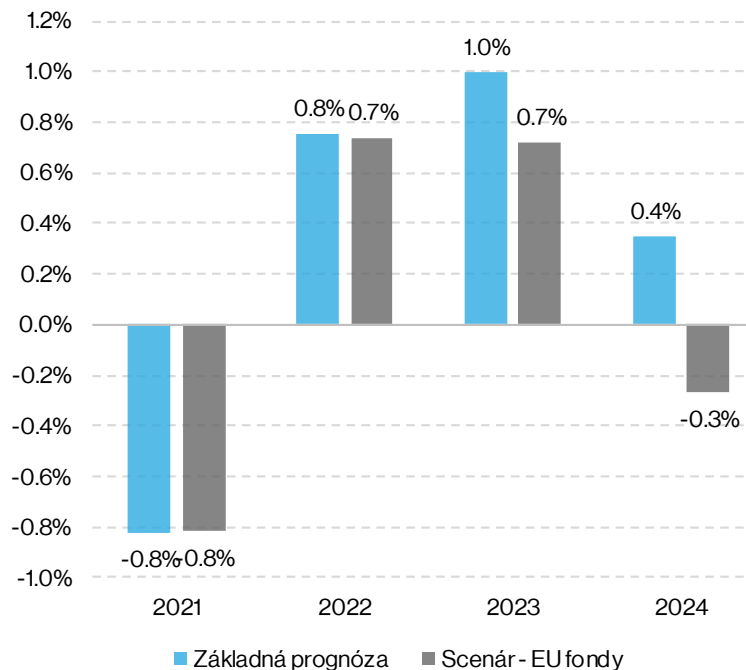

Rizikový scenár nevyčerpania zdrojov z EÚ

Medziročný rast HDP

Medziročný rast zamestnanosti

- Vplyv na HDP sa prejaví znížením rastu na 3,3% v roku 2023, kedy je rozdiel voči alokácii zdrojov EÚ v prognóze 2 mld.eur
- Rast zamestnanosti sa v roku 2023 spomalí na 0,7 % a na konci horizontu dôjde k poklesu o 0,3 %, čo je spôsobené najmä oneskorenou odozvou na nižšie čerpanie zdrojov v 2023

I Otázky na diskusiu

- Ako ste zapracovali vplyv 3. vlny pandémie a ako vnímate riziko lockdownu v 3. vlne?
- Dopyt po práci sa drží relatívne vysoko, avšak zamestnanosť oproti predkrízovej úrovni výrazne zaostáva. Ako vnímate nesúlad dopytu a ponuky na trhu práce a v ktorých makroekonomických ukazovateľoch sa môže prejaviť?